

EGYETEMI ÉLET

- **Modellváltás Debrecenben egyetemi vezetői szemmel**
- **Ismét felcsendültek az éjféλι dallamok**
- **Az utca a miénk! – Tóth Misi fotókiállításá**
- **Stresszeli a fiatalokat a közösségi média**

Világszínvonalú diplomakoncert

07.22. SZERDA
AZAHRIAH | BETON.HOFI | BYE ALEX ÉS A SLEPP
4S STREET | AUREVOIR. | AWS | BOHEMIAN BETYARS
BRUNO X SPACC | BSW | CURTIS | ESTI KORNÉL | HONEYBEAST
ISMERŐS ARCOK | KONYHA | MUDFIELD | NÓTÁR MARY
VAD FRUTTIK | VECSEI H. MIKLÓS & SZABÓ BALÁZS
BLUES FROM HELL | BLUSTER | DEKI'S | DONCS. | FLOZZ | FICTIONAL HEAT
FOLK ERROR | GALAXISOK | HÁROMNEGYED | HNT TRAP-HIPHOP SHOWCASE | HÜVÖS
JUCIHUNOR DUÓ | KUNVÁRI LIZETT | LMEN PRALA ÉS A BANDA | MAYBERIAN SANSKÜLOTTS
NEMZETI HANG | PHILAÜTIA | PIPACS | PG CSOPORT | RENI & BOKA
SAYA NOÉ | SOVIET MONDAY | STREET SIXTEEN | SZATMÁR BANDA | TELEHOLD
TISZTAKOSZ | VARANGYÉK | VINI | VZS | WASTED WINGS | XIKE
BLUE ADVANCE & Ü999 | COLDY & TRIBZ | DIANA HASSAN | DJ NEONDERVÖLGYI
DUE GIORNI | JAURI | JUHÁSZ LÁCI | KARTZHEIMER | KITTI KAY | KOLLÁR L.S.D. | LOTFI BEGI
MANTRA BY TIGRAN & DÉVÉNYI D. | METHA | MND | MONSTER PIE | MUZVIO | NAGINI
NEWIK | PETER MAKTO | RAGAZZO | RNS | SIKZTAH | SVETEC | TECHNOKOOL B2B KAMAFKA
YAMINA

2026. JÚLIUS 22-26.
DEBRECEN-NAGYERDŐ
07.23. CSÜTÖRTÖK
MAJKA | KISPÁL ÉS A BORZ | TANKCSAPDA | QUIMBY | PARNO GRASZT
BÉLGA | BESH O DROM | CARSON COMA | COLORSTAR 30 | CSAKNEKEDKISLÁNY | FILO
FOLLOW THE FLOW | HIPERKARMA | KAUKÁZUS | KKEVIN | MAGYAR BANDA | PADDY AND THE RATS
#MISSHMUSIC | A KUTYA MEG A NŐ | A NYUGHATATLAN | ANDROID & IMPACT | ARCOSOK | ARTÚR RAMBO | AURÓRA
BOGNÁR SZILVIA & MAGYAR BORI & SZALÓKI ÁGI | BORDO SÁRKÁNY | DEBRECENI CITERAZENEKAR | DIW | DREAM OF INSOMNIA
ENNEKFELESETRÉ | FISHI | GENTLY DA SPITTAH | GYURIS | HELKA | KISBETŰS ÜNNEPNAPOK | KOLLÁR KLEMENCZ KAMARAZENEKAR
LEUCTRA | LYUHÁSZ LYÁCINT B.T. | MACSKANADRÁG | MOLNÁR TAMÁS | NANANA | NEW FOSSILS | P.A.S.O. | SIXPACK
SOMA MAMAGÉSA ÉS A VANAVAN JAZZ | STAIR | SZÉLMŰVES | VODKA FOR KIDS | WAVY
3COLORS | ADIS IS OK | ANTHON | BEST ABLAK | CHRIS.SU | CHRSTPHR | DRJ | ENBÉBI | EULEN | JOERJUNIOR | KALAI | KISSZÁNTÓ
KOTTATERASZ | LEAD & STORE | LUDMILLA | METZKER VIKTÓRIA | MOONBASE PATEL DISCO | NEMETI | NINIVE | PIXA | PULLMAXX
SHAYMI | STADIUMX | UNTHEGROUND
07.24. PÉNTEK
ARMIN VAN BUUREN^(NED) | BAGOSSY BROTHERS COMPANY
RÚZSA MAGDOLNA | POGÁNY INDULÓ
BLAHALOUISIANA | CO LEE | CRO-MAGS^(USA) | DÁNIELFY | DEPRESSZIÓ | INDIGO | JÁRAI MÁRK
KFT | MEHRINGER | MIKEE MYKANIC | MIRROR GLIMPSE | NAGY BOGI | NOX | PLATON KARATAEV
ROAD | SWITCH DISCO^(UK)
6363 | BYPASS OF ANGER | DIRTY DAWN | DON GATTO | EVERFLASH | FIÚK | GARRICK ALEN DAVIS TRIO^(US-H)
GÖBÉ X LAUTITIA IFJÚSÁGI VEGETSKAR | HEAD ON COLLISION | HEGEDŰS JÓZSI ÉS A VADVIRÁG EGYÜTTES
HENRI GONZO ÉS A PÁPÍRSÁRKÁNYOK | JÁGCSIRKULÓ | KALE LULUGYI | KERÉKES BAND | HÉT JEL | KETIOZ | MAD ABOUT MARILYN
MOLTO | NKS | PAVILON | SÁRIK PÉTER TRIÓ FEAT. BERKI TAMÁS & KOSZIKA | SIKETFAJD | SOULWAVE | STONE SOBER | T O U C H
VARGA BENEDEK QUARTET - GRUNGE IN JAZZ | VÁRHEGYUTCA | WYRFARKAS
BUDAI HOUSE CLIQUE | COOKY | DIRTY ICE | DJ JUNIOR | ELF | FELUS | GABRIEL DANCER | HOLLYWOOD | K-OSZ DISCO
LÚCID | MIRRORMASK | NOEL X DANNY P. | PUMPED GABO | PUREBEAT | RANGER | REGÁN LILI | SCHMIDT & ZSIROS | THOMAS BORZA
VIRUS | WILLCOX | ZSUPI
07.25. SZOMBAT
SCOOTER^(GER) | HALOTT PÉNZ | VALMAR | ELEFÁNT | OG FLUOR | MANUEL
30Y | ANALOG BALATON | BONGOR | CHE SUDAKA^(ESP) | KOLIBRI^(AKUSZTIK)
IVAN AND THE PARAZOL | LEANDER KILLS | L.L. JUNIOR | PÉTERFY BORI & LOVE BAND
REPLIKA | SISI | TOKYO MACHINE^(US-JPN) | TOTÁLIS METÁL
AKC MISI | BALÁZS-FÖLDI VIRÁG | CIBI | CSALOGÁNY | CSINSZKA | CZAFFY | DUCKSHELL | DYING WISH | DYKEMA ZSÓFI | GIRLHOOD
GLENCZ | HAKUMBA | IRINA | LAZARVS | LENKKE | LIL 404 | LIL FRACK | LOOPHIA | LOS ORANGUTANES | LOVAS JUCI ÉS A FRÁSZ
MÁKLIKÖR | NEONHAL | PAULINA | SIERRA DELTA | SKAFUNDERZ | SWIM SWIM NAKED | SZABIKEYZ | TEMESI BLANKA
TINGYELA DÓRI | THE YOUNGEST ONE
AARON FINEDINING B2B TRANEL | ANTONYO | AVIKA | BALASQ B2B CONRAD PARKER | BRICKLAKE | DJ GONDA | DJ PÉGE | DUBLIC
ELEKTRA | HAMVAI P.G. | JÁKY CHAN | KICKLORDS | KOOSZ MILAN | KRAMOLA | LOVING ARMS | MADDOW & GEMCAMP
MARBELLA CARTELL B2B MOLEIRO | MKLS B2B ELIEZER | NOSERVICE | PUSH'N'BALL | SHANGRI-LA | SOMAZED

HÍREK

Új MR-készülék.....	4
Magyar–indiai agrárpartnerség.....	4
Kipakolás.....	4
Éjféλι túlélıtúra.....	4
Nyílt nap.....	5
„A láthatatlan kéz ereje”.....	5
Fogyasztói elvárások.....	5
Új ultrahang.....	5
MRK bizottság.....	5

HÁTTÉR

Modellváltás Debrecenben egyetemi vezetıi szemmel.....	6
A hétvége, ami nem csak az autókról szólt.....	9
Ismét felcsendültek az éjféλι dallamok.....	10
Tavaszi rendezvények a TTK-n.....	11

ZOOM

nterjú Fodor Ádámmal.....	12
Fedezd fel Debrecen utcáit! –Medgyessy Ferenc hagyatéka.....	14

ZÖLDEBBÍTŐ

A DEHÖK Hallgatói Környezetvédelmi Bizottság hírei.....	16
---	----

SZÉP-SZELET

Manuel Raygada Ballesteros: Mechita.....	18
--	----

NÉZŐPONT

Az utca a miénk! – Tóth Misi fotókiállítása.....	19
Stresszeli a fiatalokat a közösségi média.....	20
Világszínvonalú diplomakoncert.....	21
Az ország legnagyobb színházi rendezvénye érkezik Debrecenbe.....	23

DE-FICIT

A globalizáció a multinacionális vállalatok tükrében.....	24
---	----

SPORT

Piros-fehérben, Európában.....	26
„Diákok voltunk, gyakoroltunk, miért ne rakjunk ki egy kamerát?”.....	28

CUCU

.....	30
-------	----

Tervek nyárra

Ugyan még a vizsgaidőszak hátra van, Seperczenek már nyári programjai tervezgetésébe kezdett. Mert ő semmit sem bíz a véletlenre. Évek óta vicces videókat készít a legnagyobb videómegosztó portálra, jelenleg ötvenhat ezer feliratkozója van, és célja, hogy tovább növelje ezt a számot. Nagyon céltudatos ember ez a srác.

Reggel felkel, fut, aztán kondizik kicsit, majd sorra látogatja az órákat. Ebédre egészséges salátát és csirkehúst, esetleg halat fogyaszt. Délután időt szakít némi kerékpározásra, s hetente kétszer úszik is. Rendszeresen olvassa az aktuális híreket, s fél éve látogatja a Hogyan Legyünk Sikeresek Ebben az Életben kurzust az Életmódtanácsadó Akadémián. Havonta egyszer elmegy moziba, csak úgy, a hangulat kedvéért, és egy héten kétszer randvúzik a barátnőjével. Korán fekszik, ügyel arra, hogy meglegyen a nyolc óra alvás. Kínosan figyel a napi folyadékbevitelre is, súlyát rendszeresen ellenőrzi, csokoládét nem fogyaszt, kerítésekén nem mászik át... Seperczenek szigorúan beosztott órái, napjai és évei között csupán egyet felejt el. Él. Sikeresen abszolvál vizsgaidőszakot és eseményekben gazdag, vidám nyarat kívánunk mindenkinek!

Faragó Tamás

Egyetemi Élet, a Debreceni Egyetem lapja

– A Debreceni Egyetem megbízásából kiadja a Debreceni Campus Nonprofit Közhasznú Kft. –

Főszerkesztő: Ölveti László – Állandó munkatárs: Csontos Máté, Papp Gréta, Juhász Tibor, Vona Lilla, Kovács Miklós, Lóki Viktor –

Tördelő: Barna Ildikó – Levélígítás: KEBO PRINT – Nyomda: Vider-Plusz Bt. – Terjesztés: CAMPUS ELEVEN –

ISSN 0230 7731 – Megjelenik kéthetente 4000 példányban – A szerkesztőség levelezési címe: DE Oktatási Központ, 4032 Debrecen, Nagyterdei körút 94. –

A szerkesztőség telefonszáma: (30) 7598072 / 58072 – A szerkesztőség e-mail-címe: egyetemilet@pszk.unideb.hu – www.unideb.hu

Az Egyetemi Élet archív számai elérhetők: <http://www.unideb.hu/hu/egyetemi-élet> – Hirdetésfelvétel: 06-(30)-638-5073

A hirdetések tartalmáért a szerkesztőség nem vállal felelősséget.

Lapunkat rendszeresen szemlézi Magyarország legnagyobb médiafigyelője, az

»OBSERVER«
BUDAPEST MÉDIAFIGYELŐ KFT.

1084 Budapest, VIII. ker. Auróra u. 11.
Telefon: 303-4738, Fax: 303-4744
<http://www.observer.hu>

Új MR-készülék

Átadták az új MR-készüléket a DE Klinikai Központ Gyermeksürgősségi Központjában. A fejlesztésnek köszönhetően az intézményben már a képalkotó diagnosztika teljes spektruma – a röntgen, az ultrahang, a CT és az MR – egy helyen elérhető, ami gyorsabb és biztonságosabb betegellátást tesz lehetővé. Az új, 1,5 Teslás berendezés korszerű technológiájával kiváló képminőséget biztosít, miközben a gyermekek számára kényelmesebb és kevésbé megterhelő vizsgálatokat tesz lehetővé. A központban évente mintegy 40 ezer beteget látnak el, az új MR pedig a régió gyermekellátásának színvonalát is tovább emeli.

Magyar–indiai agrárpartnerség

Együttműködési megállapodást kötött a DE Mezőgazdaság-, Élelmiszertudományi és Környezetgazdálkodási Kara és az indiai Pronix Learning nemzetközi képzési szervezet. A partnerség célja a hallgatói mobilitás, a közös szakmai gyakorlatok és a nemzetközi pályázati együttműködések erősítése. A program első lépéseként harminc indiai hallgató érkezett kétéves, gyakorlatorientált képzésre Debrecenbe. A résztvevők a fenntartható és precíziós mezőgazdaság korszerű európai megoldásaival ismerkednek meg, miközben laboratóriumi gyakorlatokon, tereplátogatásokon és gazdaságbejárásokon vesznek részt.

Kipakolás

Ezzel a címmel nyílt kiállítás a DE Műszaki Karán, ahol az építészmérnök hallgatók mutatják be az idei munkáikat. A tárlaton mintegy 150 alapképzéses és 15 mesterképzéses hallgató tervrajzai és makettjei láthatók. A kiállítás célja, hogy a hallgatók átfogó képet kapjanak a képzés különböző szintjein végzett munkáról, miközben bemutassa az építészképzés szakmai színvonalát az egyetemi közösség számára is. Vági János tanszékvezető szerint a „kipakolás” motiváló erővel bír, ösztönzi a hallgatókat a még magasabb szintű teljesítményre. A június 15-ig látogatható kiállítás megnyitóján egy önkormányzati és civil partnerségben megvalósult hallgatói tervpályázat díjait is átadták.

Éjfélitúlélőtúra

Június 19. és 21. között ismét a tokaji borvidék egyik legnépszerűbb eseményének ad otthont Mád. A DE Mádi Bor Akadémiája és a Mád Hegyközség közös rendezvényén a borkóstolók és gasztronómiai programok mellett idén egy különleges éjszakai csapatverseny is várja a résztvevőket. A június 20-án éjféltől rajtoló I. Zemplén Laokoón Életbenmaradási Verseny során a csapatoknak GPS-koordináták és rejtvények segítségével kell teljesíteniük egy 15-35 kilométeres útvonalat a Zemplénben. A Made in Mád hétvégéjén emellett tematikus borvacsorák, pincetúrák, brunch-ok, jazz- és komolyzenei koncertek, kertmozi, kiállítások és számos kulturális program várja az érdeklődőket.

Nyílt nap

A szüléssel kapcsolatos kérdésekre és félelmekre kerestek választ azok a leendő szülők, akik részt vettek a DE Klinikai Központ Szülészeti és Nőgyógyászati Klinikájának nyílt napján. A programon a szakemberek tájékoztatást adtak a vajúadás és a szülés folyamatáról, a fájdalomcsillapítás lehetőségeiről, valamint az újszülött ellátásáról. A klinika célja, hogy csökkentse a kismamák bizonytalanságát és bemutassa családközpontú szemléletét. Az intézményben a nap 24 órájában elérhető aneszteziológiai támogatás, és kiemelt figyelmet fordítanak az úgynevezett „aranyóra” biztosítására is.

Fogyasztói elvárások

Az élelmiszeripar aktuális kihívásait, a marketinginnovációk szerepét és a fogyasztói bizalom erősítésének lehetőségeit állította középpontba a DE Gazdaságtudományi Karának Gazdálkodás Konferenciája. A szakmai tanácskozáson a vállalati, kereskedelmi és tudományos szféra képviselői vitatták meg az élelmiszer-gazdaság legfontosabb trendjeit. A résztvevők kiemelték, hogy a fogyasztók egyre nagyobb átláthatóságot várnak el az élelmiszerek eredetével és összetevőivel kapcsolatban, miközben árérzékenységük továbbra is meghatározó.

„A láthatatlan kéz ereje”

Nemzetközi szakmai konferenciával tisztelgett Pusztai Gabriella professzor tudományos és oktatói munkássága előtt a DE Bölcsészettudományi Karának Nevelés- és Művelődéstudományi Intézete. A Humán Tudományok Doktori Iskola vezetőjét, a Cherd-Hungary Kutatóközpont irányítóját kollégái, egykori és jelenlegi tanítványai köszöntötték. A szakember több mint két évtizede meghatározó szereplője a hazai neveléstudománynak, kiemelkedő tehetség gondozó és kutatásszervező munkájával számos fiatal kutató pályáját segítette. A konferencia előadásokkal és kerekasztal-beszélgetésekkel mutatta be azt a tudományos közösséget, amely az ő munkássága nyomán épült fel.

Új ultrahang

Csúcskategóriás ultrahangkészülékkel bővült a DE Orvosi Rehabilitáció és Fizikális Medicina Klinikája. Az új eszköz a stroke, valamint agy- és gerincvelő-sérülések következtében kialakuló spaszticitás kezelését teszi pontosabbá és hatékonyabbá. A klinika speciális centrumában botulinumtoxint alkalmaznak a kóros izomfeszülés csökkentésére, amely jelentősen javíthatja a betegek mozgásképességét és életminőségét. Az ultrahangvezérlés lehetővé teszi, hogy a gyógyszer közvetlenül az érintett izmokba juttassák.

MRK-bizottság

Husi Géza vezeti ezután a Magyar Rektori Konferencia Műszaki Tudományok Bizottságát. A szervezet új vezetőségének választásán a DE Műszaki Karának dékánja nem kapott ellenszavazatot, megbízatása két évre szól. A bizottság a műszaki felsőoktatás stratégiai kérdéseivel, a képzési területek fejlesztésével és az intézmények közötti szakmai együttműködéssel foglalkozik. Fő célja a műszaki képzések színvonalának emelése és az egyetemi érdekképviselet biztosítása.

Modellváltás Debrecenben egyetemi vezetői szemmel

Az elmúlt hetekben a hazai egyetemekkel kapcsolatban felmerült kiáltványok, nyilatkozatok okán megkérdeztük a Debreceni Egyetem május elsején hivatalba lépett rektorát, Bács Zoltánt, valamint az intézmény korábbi vezetőit, Fábián István, Nagy János és Bazsa György professzorokat, illetve a dolgozók és hallgatók képviselőit, hogy miként látják a debreceni helyzetet, mennyire eredményes az alapítványi modell Debrecenben, milyen előnyei és esetleg hátrányai vannak, de a javítási lehetőségek is szóba kerültek.

Bács Zoltán rektor 2000 óta számos különböző akadémiai, gazdasági, működtetői, választott és szavazással megalapozott vezetői posztot töltött be egyetemi polgárként, végig nyomon követte az intézmény gazdasági fejlődését, és jól ismeri a debreceni megoldást is.

– Már a 90-es évektől kezdve komoly nehézséget jelentett a hazai egyetemeknek, hogy költségvetési szervként rendkívül bürokratikussá, hivatali tevékenységet előtérbe helyező szabályok vonatkoztak a működésre. Az éves állami költségvetési helyzetnek és a négyéves országos választási ciklusoknak kiszolgáltatott bizonytalan végrehajtású költségvetések még tervezhetetlenebbé tették az intézmények stratégiáját és hosszú távú céljaik kijelölését. Ez nagy hátrányt okozott a felsőoktatás, a kutatás és az innováció nemzetközi piacán, ahol a magyar intézmények nem voltak versenyképesek a teljesítményösztönzést figyelmen kívül hagyó közalkalmazotti béreken alapuló bérstratégiák, a vállalatokkal való nehézkes együttműködés és a vagyon kezelésének korlátai miatt. Ehhez képest a hosszú távú keretmegállapodás és a hatéves finanszírozási szerződés sokkal tervezhetőbb kereteket ad – mutat rá Bács Zoltán.

A jelenlegi rektor – aki a Gazdaságtudományi Kar Számviteli és Pénzügyi Intézetének professzora és kancellárként vitte végig a modellváltást – felidézte: a Debreceni Egyetemen az előkészítő testületek, kari tanácsok, a Hallgatói Önkormányzat, a szakszervezetek véleményét figyelembe vevő szenátusi szavazásra 2021. január 21-én került sor, melynek eredményeként 65 igen, 0 nem,

3 tartózkodás mellett támogatta a modellváltást a szenátusi tagok 98%-ának jelenléte mellett.

A modellváltással a DE kizárólag azt a vagyont kapta meg, amelyben korábban is működött. A modellváltók közül a legnagyobb magyar egyetemenként a legszélesebb képzési portfólióval nagy, addig is a működését megalapozó ingatlan- és eszközvagyon vett át, amelynek értéke a modellváltáskor MNV könyv szerinti értéken: 121 Mrd Ft, az alapítvány részére juttatott ingatlanvagyon MNV könyv szerinti értéken: nulla forint. Az alapítvány részére biztosított egyéb vagyon: Nagyerdei Stadion Rekonstrukciós Kft. 50% tulajdonrésze 715,4 millió Ft értékben, amely valójában a DE működési tere 2014 óta 7000 négyzetméteren. Ennek a tulajdonrésznek képviselőjével is az alapítvány az egyetemet bízta meg.

– A DE nagyon jól jött ki a modellváltásból, ugyanis nálunk olyan kuratórium jött létre, amely hatékonyan képviseli az intézmény érdekeit, és az egyetem előre tud haladni. Az alapítvány kuratóriuma az intézmény kérése alapján politikusan nélkül állt fel, három egyetemi polgár – Győry Kálmán matematikus professzor emeritus, Balla György gyermekgyógyász professzor és Szilvássy Zoltán rektor –, valamint Szólláth Tibor agrár kamarai alelnök és Kossa György járműipari vállalkozást vezető, cégével az egyetemmel kapcsolatban lévő szakember került a kuratóriumba. A Felügyelő Bizottság is egyetemi ajánlású tagokkal többségben, egyetemi polgárokkal állt fel Mészáros József egyetemi kabinetfőnök, Orbán Ildikó jogász-közgazdász egyetemi docens és Mancsinszky László jogász személyében – sorolta Bács Zoltán rektor.

Az egyetemi vezető hozzátette, hogy a Gróf Tisza István Debreceni Egyetemért Alapítvány Alapító Okirata és szabályzatai szerint alapvetően jóváhagyó és kontroll szerepre rendezkedett be: nem kért magához egyetemi vagyont; nem kérte magához az éves egyetemi közfeladat-finanszírozást, annak közvetlen kedvezményezettjeként az egyetemet jelölte meg. A szenátus, a kari tanácsok, a bizottságok, a választott vezetők választási folyamata, a testületek összetétele a törvény korábbi szabályozásának és egyetemi szabályzatoknak megfelelő maradt, a modellváltáskor nem módosult. A szabályzatok módosítása, az intézményi működési költségvetés elfogadása a Szenátus hatásköre maradt, a kuratórium utólagos jóváhagyási folyamatával (korábban is a minisztérium mint fenntartó végezte ezt a feladatot). A modellváltáskor, 2021-ben nem változott a szenátus tagsága, és a hivatalban lévő vezetők mandátuma sem.

– Debrecenben az állammal szerződéses finanszírozási viszonyba lépő, az egyetemet közvetlen kedvezményezettként megjelölt alapítványi fenntartó semmilyen hatáskört nem vett el a Szenátustól a korábbiakhoz képest, és az egyetem a saját bevételeivel is önállóan gazdálkodik. Egy nemzetközi auditor cég (PwC) 2023 évi – jogszabályi környezetben, intézményi belső szabályzatokon és azok gyakorlata alapján végzett – független vizsgálata alapján az Európai Egyetemi Szövetség autonómia szempontjai szerint a DE autonómiája a pénzügyi, a szervezeti és munkáltatói téren jelentősen nőtt, és az európai élmezőnybe emelte az intézményt, amellyel mellett jelentősen nőtt az egyetem tudományos, oktatási és

gazdálkodási teljesítménye, amelyeket objektív adatokkal tudunk alátámasztani – hangsúlyozta Bács Zoltán.

Az egyetemi vezető az alapítványi működés előnyeiről szólva kiemelte, hogy az egyetemek működési kultúrája egyértelműen megváltozott.

– A nemzetgazdaság számára kiemelten fontos hatékonysági és minőségi célokban az intézmények gyors és határozott előrelépést tudtak megtenni. Jelentősen nőtt a külföldi hallgatókat vonzó képessége a megújult intézményeknek. A nemzetközi, minőségi publikációk számát sikerült jelentősen megnövelni. Közel 70%-kal növekedett 2024-ig a Q1 minősítésű folyóiratokban megjelent közlemények száma, 52%-kal nőtt a D1 minősítésű folyóiratokban megjelent publikációk száma, 37%-kal nőtt a nemzetközi folyóiratokban megjelent publikációk száma. Tudományegyetemeink mindegyikében jelentős előrelépés történt. Megduplázták az intézmények a vállalati K+F+I bevételeiket az elmúlt 4 évben. Egyértelműen és jelentős mértékben nőtt az alapítványi fenntartású egyetemek vonzereje a hallgatók körében. Az egyetemek hosszú távú stratégia mentén indulhattak el, jelentősen nőtt a vagyonuk, saját tőkéjük és bevételeik is, számviteli eredményességük pedig alapot teremt a stabilitás növekedéséhez – sorolta.

A DE működését illetően Bács Zoltán professzor kiemelte, hogy a modellváltás óta az intézmény mérlegfőösszege és saját tőkéje két és félszeresére nőtt, valamint jelentősen, az inflációs rátát jócskán meghaladva emelkedtek az oktatói minimumbérék és a teljesítményhez kötött egyéb juttatások, különösen a korábban leginkább hátrányban lévő tanárségéd és adjunktus kategóriákban.

– Ebben a jelentős gazdasági előrelépésben fontos szerepet játszik, hogy az állammal kötött hosszú távú keretmegállapodás lehetőséget ad a kiszámítható jövőkép autonóm tervezésére. A hatéves maximált inflációs értékkövetéssel (valorizáció maximum 8,5% mértékig) és szerződéssel biztosított közfeladat-finanszírozási ciklusok a középtávú tervek és teljesítmények célkitűzéseit, a teljesítményelvűség fenntartását és erősítését segíti a teljesítmény-indikátorokhoz kötött finanszírozás elemek megszerzése érdekében. Az indikátorok teljesítményt elismerő finanszírozása az intézményt folyamatos terv-tény összehasonlításra és a munka törvénykönyve szerint dolgozó munkavállalók még jobb megbecsülésére ösztönzi – húzta alá az egyetem vezetője.

A DE korábbi rektorai is számos alkalommal szembesültek vezetői pályájuk során a költségvetési szervként történő működés korlátaival, illetve egyetértenek az intézmény jelenlegi vezetésével az alapítványi működés hasznosságát illetően, kiemelve az elmúlt öt év dinamikus fejlődését és új vívmányait.

Fábián István, a Debreceni Egyetemet 2010 és 2013 között irányító professzor a 2021-es modellváltáskor komoly fenntartásokkal kezelte a folyamatot, hiszen hiányoztak azok a kontrollok, amelyek megvannak egy német, egy angol, vagy amerikai alapítványi egyetem esetében. Azonban már akkor is az volt a véleménye, hogy az alapítványi működés nem ördögötől való, és óriási szükség van az felsőoktatási intézmények versenyképességének javítására, ami nagy mértékben függ a gazdasági önállóságtól.

– Rektorként a többi hazai egyetem vezetőivel közösen szeretttük volna elérni, hogy az egyetemek által kezelt vagyon az egyetemek tulajdonába kerüljön, az intézmény kikerüljön az államháztartási törvény hatálya alól, és önálló gazdálkodása legyen. Annak idején nem volt erre hajlandó a kormány. Az alapítványi rendszer ezt a gazdasági oldalt rendbe tette: az egyetemi vagyont az egyetemhez, a közfeladat finanszírozását és valamennyi alapítványi vagyonelemet pedig a kuratóriumhoz rendelte, és nagyon pozitív, hogy a kuratórium ezt a finanszírozást – például a DE esetében – közvetlenül intézményi hatáskörbe utalta – ismertette a professzor.

– A tapasztalatok annyit mindenképpen alátámasztanak a korábbi kritikámból, hogy a kuratóriumok személyi összetételétől függ az, hogy mennyire hatékonyan, az intézmény érdekeit szem előtt tartva működnek az alapítványok. Ha megnézzük a hazai modellváltott intézményeket, akkor látszik, hogy vannak nagyon jól teljesítők, ilyen például a DE. És vannak olyan intézmények, ahol komoly ellentmondások és problémák vannak. Egy valódi alapítványi rendszernek pont az lenne a lényege, hogy a kuratóriumok működése kontrollálva van, és ha rossz irányba mennek a dolgok, akkor annak következményei vannak, és a problémákat a rendszer korrigálja. Például a Szenátus lehetne egyfajta kontroll – vélekedett Fábián István.

A professzor az autonómiáról szólva hozzátette: a jelenlegi felállás tökéletesen biztosítja a kuratóriumok autonómiáját, ugyanakkor mivel a kuratórium felett nincs kontrolja az egyetemnek, így az egyetem autonómiája az irányítási folyamatban nem tud érvényesülni.

– A helyzet megoldása viszonylag „egyszerű”, be kell hozni azokat a mechanizmusokat, amelyek jelenleg hiányoznak a rendszerből: ne legyenek politikai kinevezettek a kuratóriumban, legyen intézményi kontroll a kuratórium felett, és legyen időkorlátja a kuratóriumi tagságnak. Ezek a feltételei a normális alapítványi működésnek. A tisztán állami rendszerbe történő visszatérés nem lenne jó, megszűnnének az alapítványi működés előnyei – szögezte le Fábián István professzor.

Nagy János professzor, aki két ciklusban (2002–2003, 2004–2007) is irányította a Debreceni Egyetemet, leginkább a hatékony együttműködést, a közös gondolkodás fontosságát látja a debreceni modell sikere mögött.

– Véleményem szerint a modellváltás nyomán kialakított hosszú távú stratégiai terveket az utóbbi öt évben sikerült megvalósítani, magas szintű oktatási, tudományos eredményeket elérni hatékony, takarékos működés mellett. Az egyetem vezetése a fenntartóval közösen élt a lehetőségekkel, együttműködésük lehetővé tette az egyetem fejlődését és autonóm működését. Ennek eredményeként a vagyongazdálkodásban, az innovációban, a tudományos eredmények gyakorlati alkalmazásában egyaránt sikeres lett az egyetem – mondta Nagy János professzor.

Kifejtette, hogy az oktatók, kutatók által elért nemzetközi szintű eredményeket nagyban segítette a saját hatáskörben bevezetett teljesítményösztönző rendszer, amely a kari, szakmai sajátosságokat is figyelembe vette. Az egyetem vezetése a bértömeg 20%-át biztosí-

totta teljesítményösztönzésre. Kiválóan bizonyult a PhD-hallgatók munkájának többletösztöndjakkal történő elismerése. Legnagyobb eredményt a nemzetközi publikációs tevékenység ösztönzése hozta, amely jelentősen növelte a DE nemzetközi elismertségét.

– Országos tapasztalatok alapján is mondhatom, hogy Debrecenben a kiemelkedő eredményeket, a hatékony egyetemi működést, gazdálkodást a Kuratórium tagjainak szerencsés megválasztása biztosította, akik elkötelezettek az egyetem működésének fejlesztésében, és tiszteletben tartották a Szenátus autonóm jogait, megbecsülték az oktatók, kutatók, hallgatók teljesítményét. Javaslatom – figyelembe véve a fenntartó testület jelentőségét – arra irányul, hogy a szabályozás a jövőben is garanciát jelentsen az autonóm működéshez. A fenntartó, irányító testület tagjaira előzetes javaslatot a volt rektorokból álló „Bölcsék Tanácsa” tegyen a Szenátus számára. A Szenátus határozott időre, egy alkalommal meghosszabbítási lehetőséggel, titkos szavazással döntsön a testületi tagok személyéről – javasolja Nagy János professzor.

Bazsa György professzor, a jogelőd Kossuth Lajos Tudományegyetemet 1995 és 1999 között vezető rektor szerint a jelenlegi rendszer egyik legnagyobb problémája, hogy jelentős különbségek vannak a különböző alapítványi egyetemek között, főként a kapott vagyonelemek, illetve a kuratóriumok összetétele, felfogása, gyakorlata között – utóbbinak rendkívül meghatározó szerepe van az intézmények eredményességét illetően.

– A hazai modellváltó egyetemek teljesítménymutatóit vizsgálva egyértelműen kiderül, hogy maga a modell nem garantálja, hogy mindenki jó teljesítményt ér el. Ha nem olyan ambíciózusan csinálják, nem áldoznak rá annyit, és ha nem stabil a kuratórium, akkor nem tud hatékonyan működni. Utóbbi kapcsán fontos megjegyezni, hogy az Unió miatt is szükség volt számos kuratóriumi tagcserére, de maga a kuratóriumok kijelölése is problémás volt. Az a kép alakult ki a társadalomban, hogy ezek politikailag determinált testületek. Az, hogy Debrecenben ez nem így néz ki, az egy más, de lényeges kérdés. Mindenesetre sokkal elegánsabb lett volna, ha kijelölik, hogy például három tagot a kormány, egyet a helyi önkormányzat és egyet az egyetemi Szenátus delegál – vélekedett Bazsa György professzor.

Az intézményi autonómia tiszteletben tartását és a munkavállalók érdekeit tartja kiemelkedő célnak a Felsőoktatási Dolgozók Szakszervezetének debreceni egyetemi szervezete is.

– A DE 2021-es modellváltása alapvető átalakulást hozott az egyetem működésében. Most újabb jelentős változások előtt állunk, amelyek szükségessé teszik egy új struktúra kialakítását, amelyhez

a Felsőoktatási Dolgozók Szakszervezetének debreceni egyetemi szervezete a maga tudásával és tapasztalatával kíván hozzájárulni. A DE FDSZ szerint olyan új rendszert kell kialakítani, amely az oktatás, a tudomány és a gazdálkodás tekintetében egyaránt tiszteletben tartja az egyetemi autonómiát, a munkavállalói jogokat és érdekeket, valamint messzemenően figyelembe veszi a helyi sajátosságokat. A versenyképes bérek, a szociális juttatások, az esélyegyenlőség és a jó munkafeltételek meglétét ágazati vagy helyi kollektív szerződés formájában látjuk biztosítottak, amely hosszú távon és kiszámíthatóan garantálja a jó működést és a fejlődést. A közös célok érvényesítése és a folyamatok átláthatósága érdekében fontosnak tartjuk a szakszervezetek részvételét a döntéshozatalban – mondta el Balogh László Levente, az FDSZ-DE elnöke.

Németh Kevin, a Debreceni Egyetem Hallgatói Önkormányzatának elnöke arról beszélt, hogy a hallgatói közösség a DE modellváltásából a mindennapokban elsősorban a fejlődést érzékelt; az egyetem számos területen jelentős előrelépést tett az új gazdálkodási forma bevezetése óta, legyen szó infrastruktúráról, szolgáltatásokról vagy nemzetközi lehetőségekről, és ezek a fejlesztések közvetlenül is érzékelhetők voltak a hallgatók számára.

– Fontos kiemelni azt is, hogy a hallgatói érdekképviselet szerepe és súlya nem csökkent az intézmény működésében. A DE legfontosabb döntéshozó testülete továbbra is a Szenátus maradt, ahol az Nftv.-nek megfelelő hallgatói képviselőt biztosított, sőt a hallgatói delegáltak létszáma még növekedett is. A működés során nem tapasztaltuk azt, hogy a Szenátus által támogatott döntések felülírásra kerültek volna. Ugyanakkor kiemelten fontosnak tartjuk, hogy a magyar egyetemek ismét teljeskörűen részt vehessenek az Erasmus- és Horizon-programokban, hiszen ezek jelentős nemzetközi lehetőségeket biztosítanak a hallgatók és kutatók számára. Ezzel párhuzamosan azonban relevánsnak tartjuk a Pannónia Ösztöndíjprogram megőrzését is, amely több esetben kedvező és szélesebb nemzetközi mobilitási lehetőségeket kínál a hallgatóknak. Hosszú távon olyan megoldásra van szükség, amely megfelel az európai uniós elvárásoknak, miközben megőrzi azokat az előnyöket is, amelyeket a hallgatók az elmúlt időszakban megtapasztaltak – jelentette ki Németh Kevin.

A jövőről szólva Bács Zoltán rektor szerint egyértelmű az út: a DE közössége és vezetése is egyetért abban, hogy az államháztartási rendszeren kívüli, teljesítményekre alapozott fenntartói modellben az EU által is jelzett hibák kiküszöbölésével szükséges a rendszert jobbra tenni, szabályok által behatárolni, hogy ne egyes kuratóriumok önkorlátozásán vagy túlterjeszkedésén múljon az egyetem autonómiája.

– Jelenleg többféle gyakorlat működik az egyetemek és a fenntartó alapítványok viszonyában az országban, így egyenként szükséges megvizsgálni a tényeket a hatékony és jobbitó szándékú célt kitzúzó továbblépés érdekében. A DE a szükséges korrekciók elvégzése mellett bízik az alapítványi működési modell további lehetőségében, ugyanis az államháztartási törvény hatálya alá történő visszatérés mintegy 10-15 évvel vetné vissza az egyetem fejlődését: költségvetési szervezatként csökkenne az autonómia, a közalkalmazotti lét egészen más bérfeltételeket és követelményeket jelent, ismét rendkívül nehézkessé válna a nemzetközi felsőoktatási piacon való érvényesülés, az egyetemi tudás hasznosítása, az innovációs parkok eredményes hasznosítása és az iparvállalatokkal történő hatékony együttműködés – összegezte az intézményi álláspontot Bács Zoltán rektor.

DE Sajtóközpont

A hétvége, ami nem csak az autókról szólt

A 2026-os Debrecen Drive három napon keresztül bizonyította, hogy nem csupán egy autós rendezvény, hanem Magyarország egyik legnagyobb járműipari és családi élményfesztiválja. A május 29–31. között megrendezett esemény több száz kiállítóval, közel ezer különböző járművel, látványos show-műsorokkal és számtalan interaktív programmal várta az érdeklődőket.

A rendezvény helyszíne ezúttal is a Nagyerdei Stadion környéke volt, amely néhány napra az ország autós fővárosává vált. Az esemény különlegessége, hogy egyetlen helyen mutatja be a járműipar múltját, jelenét és jövőjét. A látogatók találkozhattak klasszikus oldtimerekkel, különleges tuning autókkal, rally- és sportkocsikkal, motorkerékpárokkal, valamint a legújabb autóipari fejlesztésekkel és szalonautókkal is. A kiállítások között számos különlegesség is helyet kapott. A látogatók megtekinthették a junior cars gyűjteményt, különleges Ferrari-relikviákat, modellvasút- és LEGO-kiállításokat. A Devil Tuning Országos Találkozó szintén a Debrecen Drive keretében kapott helyet, így a tuningkultúra szerelmesei is bőséges programkínálatból válogathattak.

A fesztivál hivatalos megnyitóját péntek este a Metal-Sheet Night Drive jelentette, amely az elmúlt évekhez hasonlóan idén is a hétvége egyik leglátványosabb programja volt. A sötétbe borult stadion környékén driftautók, stuntmotorosok és motocross-versenyzők mutatták be tudásukat, miközben a produkciókat fény-, füst- és lángtechnika tette még látványosabbá.

A szombati és vasárnapi programok középpontjában a Drive Show-k álltak. A „Katlan” néven ismert bemutatóterén folyamatosan zajlottak a drift-, stunt- és motorsport-bemutatók, amelyek során a versenyzők a járműkezelés legmagasabb szintjét demonstrálták. Ezeket vett részt Magyarország egyik leghíresebb, magyar bajnok pilótája is, Piskolty Kevin. Aki második alkalommal vett részt a Debrecen Drive-on, Magyarországon belül második otthonának tekintti Debrecen, hiszen kiskorában is rengeteget járt a cívisvárosban. Magáról a Drive-ról pedig elmondta, hogy egy nyaralásnak fogja fel, mert eltér a versenyektől, egy show-t kell csinálni az embereknek, amit nagyon élvez. A hétvége folyamán fontosnak érezte bevonni a közönséget a drift kultúrába a drift taxi segítségével, ezenfelül részt vett a bemutatókban, és kétóránként a koreográfias blokkokban is részt vett. Különösen népszerűnek bizonyult a Kevin által említett Drift Taxi, ahol a legbátrabb látogatók profi pilóták mellett ülhetnek

az autókba, hogy testközelből tapasztalják meg a driftelés, tehát a kontrollált csúszások és a nagy sebesség élményét.

A Debrecen Drive azonban nem kizárólag az autórajongóknak szólt. Mivel a rendezvény a gyereknapi hétvégre esett, a szervezők nagy hangsúlyt fektettek a családok szórakoztatására is. A Gyerekszigeten egész nap kézműves foglalkozások, interaktív játékok és színpadi programok várták a legkisebbeket. Kiemelkedő érdeklődés övezte a Nyuszimotor-bajnokságot, ahol a kisgyerekek futóbiciklikkel versenyezhetek a driftpályán, a nagyközönség előtt.

A rendezvény szakmai jelentősége sem elhanyagolható. A fesztivál részeként megtartott konferenciák és kerekasztal-beszélgetések során az autóipar aktuális kihívásait és a Debrecen térségében megvalósuló járműipari beruházások hatásait vizsgálták. A szakemberek szerint a város az elmúlt években Közép-Európa egyik legfontosabb mobilitási és autóipari központjává vált, így a Debrecen Drive nemcsak szórakoztató esemény, hanem jelentős gazdasági és technológiai fórum is.

A 2026-os Debrecen Drive ismét bebizonyította, hogy a modern járművek iránti rajongás, a családi kikapcsolódás és az iparági innováció sikeresen megfér egymás mellett. A háromnapos fesztivál minden korosztály számára kínált élményeket, miközben látványosan mutatta be, milyen sokszínű és gyorsan fejlődő világot képvisel ma a közlekedés és a járműipar. A szervezők és a látogatók egyaránt elégedetten zárták a hétvégét, amely méltó módon indította el a 2026-os nyári fesztiválszezont Debrecenben.

Varga Dávid, fotó: China Tibor

Ismét felcsendültek az éjféli dallamok

Május 10-én az éjféli igazán különlegesen hatott a Zeneművészeti Kar Liszt termében, hiszen ismételten a kiemelkedő előadásoké, fellépéseké, valamint a humoré volt a főszerep. A Kar Hallgatói Önkormányzata 50. alkalommal rendezte meg a nagy múltú Éjféli Koncertet.

Az érdeklődők 20:30-tól léphettek be a Liszt terembe, s egy minimális várakozást követően a debreceni együttes, a Dixieland Jazz Band kalauzolta el a jelenlévőket a jazz magával ragadó világában. A humorért nem más felelt, mint a stand-up műfajában jól ismert Bellus István.

Az est fő fellépője Gáspár Laci volt, aki a technikai nehézségek ellenére is hatalmas buliba invitálta a hallgatókat a színpadra. A rendezvény hivatalos részének zárásaként 00:00-kor felcsendültek

az éjféli dallamok, és elérkezett az éjféli koncert ideje.

A nem hivatalos, sokkal bulisabb rész csak ezután következett a ZK udvarán, ahol nem más, mint Mr. Judge szolgáltatta a talpalávalót a bulizni vágyó fiataloknak.

Az Éjféli Koncertet rendszerint számos debreceni és környékbeli vállalkozás támogatja, s ez idén sem volt másként. A teljesség igénye nélkül a Déri Múzeum, a Kodály Filharmónia, a Pepe Panini, a Fórum, az Aquaticum és a Nagyerdei Víztorony is tett tombola felajánlást, így kijelenthető, hogy a szerencsés tombolanyertesek értékes nyereményekben részesültek.

Megkeresésünkre reagálva így összegezte a rendezvény előkészületeit, történéseit Szejkej Zsolt, a Zeneművészeti Kar HÖK elnöke:

„Hatalmas büszkeség nekem, hogy pont egy ilyen jeles jubileum idején lehetek a Zeneművészeti Kar Hallgatói Önkormányzatának elnöke. Hazudnék, ha azt mondanám, hogy nem volt bennem drukkk, mert egy ekkora rendezvény rengeteg felelősséggel jár, de egyben fantasztikus kihívás is, amelyben az egész ZK HÖK testülete és jómagam is fejlődhattünk. Végig az lebegett a szemünk előtt, hogy minél több hallgatót mozgósítsunk és hozzunk közelebb egymáshoz. Az 50. Éjféli Koncertnél abszolút a diákok igényeit tartottuk szem előtt: úgy alakítottuk az egész estét, hogy az a közönségnek valódi és felejthetetlen élmény legyen. A rengeteg pozitív visszajelzés is azt igazolja, hogy sikerült egy igazán emlékezetes rendezvényt összehoznunk. Persze nem dőlünk hátra, ezt a sikert tekintjük a kiindulópontnak, és a jövőben azon leszünk, hogy a rendezvényeink színvonalát, na meg a látogatószámot még tovább emeljük.”

Puskás Marcell, fotó: China Tibor

Tavaszi rendezvények a TTK-n

Szakok Olimpiája

Idén már 8. alkalommal került megrendezésre a Természettudományi és Technológiai Kar Hallgatói Önkormányzatának egyik oszlopos eseménye, a TTK Szakok Olimpiája. A versenyre ezúttal is 4-7 fős, azonos szakos csapatok nevezhettek, hogy játékos formában mérjék össze az ügyességüket, a gyorsaságukat, és persze a csapatmunkájukat!

A hallgatók összesen hét állomást jártak végig, amelyek mindegyike az Egyetem téri campus ikonikus vendéglátóegységeiben – a diákok által jól ismert Teniszklubban, Pulzusban és Kolkávbán – ka-

pott helyet. Minden helyszínen új, pörgős kihívások várták a résztvevőket: volt, ahol a tűpontos célzásra, a villámgyors reakcióidőre vagy a tánc tudásra volt szükség. Az este folyamán gyűjtött pontok összesítése után végül megszületett a hivatalos végeredmény.

A VIII. TTK Szakok Olimpiája nyertesei:

1. helyezett: Alszoool?!
2. helyezett: Lityi Lötyi
3. helyezett: Bikavér

A fantasztikus hangulatú versenyt természetesen egy hatalmas közös bulival zárták a résztvevők, amelynek a Kolkáv adott otthont. A lemezjátszók mögött Dj. Erjesztő és Terjesztő, valamint Dj. Etic gondoskodtak arról, hogy a tánc tér végig tele legyen.

Minden csapatnak köszönjük a részvételt! Következő félévben találkozunk!

TTK Bál 2026

A Természettudományi és Technológiai Kar Hallgatói Önkormányzata idén is megrendezte a TTK Végzős és Hallgatói Bált, mely minden évben a végzős hallgatókról szól. A kar közössége összegyűlt, hogy méltó módon búcsúztassa a végzősöket és egy felejthetetlen éjszakával zárja a szemesztert. Az este legünnepélyesebb részét a végzős hallgatók köszöntése jelentette. A TTK vezetése és a hallgatói közösség elismeréseként minden végzős emléklapot és egy egyedi, névre szóló plakettet vehetett át. Ez a gesztus nemcsak a tanulmányi évek lezárását jelképezte, hanem maradandó fizikai emléket is adott a nálunk töltött időről.

A ceremóniát követően elegáns, svédasztalos vacsora várta a résztvevőket, ahol kötetlenül beszélgethettek egymással hallgatók és oktatók.

Idén először egy kis extra izgalmat is csempészték a szervezők a programba:

megrendezésre került az első TTK Báli Tombola! A szerencsésebbek értékes nyereményekkel térhettek haza, ami láthatóan remekül feldobta az alaphangulatot a buli kezdete előtt. A nyeremények között a Campus Fesztivál-bérlettől kezdve, a sör-és borválogatáson és Tesla-élményvezetésen át egészen a háromnapos wellness-hétvégéig mindenféle nyeremény felsorakozott a repertoárban.

Ahogy az óra későbbre járt, az eleganciát felváltotta az önfeledt szórakozás. A Jägermeister-pultnál a Jägermeister-promóció gon-

doskodott arról, hogy mindenki megkapja a kellő kezdőlöketet a táncparketthez.

A zenei felhozatalra idén sem lehetett panasz, a Zeneművészeti Kar hallgatóiból alapított zenekar, a DEKTS csapata az élő zene erejével töltötte meg a termet slágereikkel.

A zenekar után Mr. Judge vette át az irányítást a keverőpultnál, és a legpörgősebb ütemekkel tartotta fenn a lüktetést egészen hajnalig.

Köszönjük minden végzősnek és hallgatónak, hogy jelenlétével emelte az est fényét!

A bálról az összefoglalót pedig a TTK HÖK csapat végzős hallgatókhoz szóló gondolataival zárjuk: „Most egy újabb, talán az eddigi legfontosabb lépcsőfok következik. Tiszta szívből sok sikert kívánunk az államvizsgához! Hidd el, a tudásod megvan, a felkészültséged és a szorgalmad pedig átsegít majd az utolsó akadályon is.

De a kívánságunk itt nem ér véget: sok sikert és boldogságot kívánunk a nagybetűs élethez is! Találd meg az utad, maradj mindig kíváncsi és nyitott a világra, és soha ne felejtsd el, honnan indultál. Legyél büszke arra, amit elértél, mert mi is végtelenül büszkék vagyunk rátok!”

Klusóczki Bíbor, fotó: Szakok Olimpiája – Barabás Levente, TTK Bál – Kovács Roland DEHDK PR és Sajtóiroda

„Nagyon jó volt, hogy az orvosi első két évében megedződtem”

Egy évvel ezelőtt vágtunk bele olyan fiatal egyetemisták keresésébe, akik a tanulójaikon túl számos egyéb területen tevékenykednek. Jelen interjúnk alanya, Fodor Ádám is ilyen hallgató, akivel a párhuzamos egyetemi tanulmányok folytatásáról és az állandó pörgésről beszélgettünk.

EÉ: - Ádám, kérlek, mutatkozz be! Milyen szakokat végzel, és milyen projektek töltik ki a mindennapjaidat?

F.Á: - Alapvetően a Debreceni Egyetem Általános Orvostudományi Karán kezdtem meg egyetemi pályafutásomat. Már a középiskola végén sem tudtam egyértelműen eldönteni, hogy melyik tudományág lesz az, amiben ténylegesen meg tudom magam találni. Sok minden érdekelt, és úgy voltam vele, hogy itt az egyetemen a campusok viszonylag közel vannak, így nyitottam második körben a jog irányába. A jogász szakot egy ideig nappali tagozaton folytattam, de ez az orvosi tanulmányaimmal nem volt összeegyeztethető, így átmentem levelezőre. A bennem lévő tudásvágynak köszönhetően a Gazdaságtudományi Karra is beiratkoztam, gazdálkodás és menedzsment alapszakra, majd a Bölcsészettudományi Karra is jelentkeztem, pszichológia szakra. A tanulmányaimmal legjobb tudásom szerint igyekszem haladni, viszont a gazdasági szakomon

lévó gyakorlati félévem nehezen abszolválható, pszichológián végzős vagyok, ahol már csak a szakdolgozatom és államvizsgám hiányzik, orvosin pedig a záró gyakorlati félévemben vagyok. A tanulmányok folytatásával nem szeretnék leállni. Hiába végzek néhány megkezdett szakomon, az Állam- és Jogtudományi Karon lévő jogviszonyom még alapvetően is az egyetemhez fog kötni, és további szakok is vonzanak, mint például az egészségügyi menedzsment.

EÉ: - Meglehetősen szerteágazó tevékenységet folytatsz. A pszichológia gyakori B opció az orvosok hallgatók körében, de honnan jött a jog iránti orientáció?

F.Á: - Leginkább az érdeklődés volt motiváló faktor, a logikai gondolkodás is különösen vonzott, ami azért a jogban jelen van. Az érdeklődés és kíváncsiság mellett természetesen a jövőbeli célok is jelen voltak: nem feltétlenül szeretnék mindig a betegség mellett maradni, hiszen az egészségügyben szeretnék közigazgatási vonalon is tapasztalatot szerezni. A pszichológia is hasonló vonalon kapcsolódott be, sokáig vonzott a pszichiátriai irány, viszont az orvosi-jogi-pszichológiai irányt akár az igazságügyben is tudnám kamatoztatni.

EÉ: - Így már minden világos, viszont hogy kapcsolódnak ehhez a számok?

F.Á: - A GTK szintén egy ilyen vonalon jött a képbe: a menedzsment az ember magánéletében is fontos, és a már említett egészségügyi igazgatási pálya során is. Szeretném, hogy ha egy probléma jön szembe, ne kelljen azonnal könyvelőhöz, menedzserhez fordulni. Ezeket a hosszútávú célokat szeretném majd az egészségügyi menedzser pozícióval megkoronázni.

EÉ: - A felsorolt szakok közül egy emberre egy is elég lenne. Szám szerint négy szakot viszel párhuzamosan, némelyiken végzés előtt állsz. Mennyire volt ez megterhelő? A jog esetében látszott, hogy muszáj levelezőre váltanod. Mentálisan mennyire érezted és érzed magad leterhelve, ennyi minden mellett?

F.Á: - Az alapot az időbeosztásomban az orvosi szak határozta meg, hiszen ott kötött órarend alapján kell teljesítenünk. Pszichológián egy kicsit nagyobb szabadságom volt, ott több napra is volt lehetőség gyakorlati tárgyakat felvenni, közzgázon ehhez hasonló rendszer volt. Pszichológián talán annyiból előnyben voltam, hogy bizonyos alapozó tárgyakat orvosin teljesítettem, a korábbi tanulmányok miatt a BTK-n ezeket el tudtam fogadtatni.

Talán a vizsgaidőszak volt számomra megterhelő, de nagyon jó volt, hogy az orvosi első két évében megedződtem, rájöttem arra, hogy nem feltétlenül kell mindenből teljesen tökéletes teljesítményt nyújtanom.

EÉ: - Ezen a vonalon mozogva, mennyire volt gyakori, hogy az oktatóid tudtak a „négy arcodról”?

F.Á: - Ezt nagyon ritkán hangúlyoztam így, a baráti társaságom és a csoporttársaim sem mindig tudtak erről. Persze voltak barátaim és oktatóim, akikkel megosztottam. Néhány oktatómmal muszáj voltam megosztani, hogy miért szaladok (nevet). Pszichológián érződött a tudományterületek átfedése, hiszen sok esetben a már meglévő tudásomat tudtam használni.

EÉ: - Szuper, hogy ezt említet, mivel a következő kérdésem erre vonatkozna. Pszichológián is tanulnak anatómiát, biológiai alapozó

tárgyakat, de a többi szakod esetében volt átfedés?

FÁ: - A jog és közgazdászat esetében voltak átfedések, de ott is inkább tölteléktárgyak esetében. Talán a statisztikát tudnám ellenpéldának mondani, hiszen ott átfedés semmivel sem volt, minimálisan a gazdasági tudással talán.

EÉ: - A hallgatótársaiddal való kapcsolatra szeretnék kitérni. Ha megtudnám, hogy van egy ilyen szaktársam, akkor biztosan érdeklődnék, vagy tanácsot kérnék, hogy hogyan is lehet ennyi lovat ülni egyszerre. A szaktársaid nem érdeklődtek?

FÁ: - Azért sokszor kérdezték, főleg, amikor pszichológián vizsgaidőszak kezdetekor mindenki érezte a nyomást. Univerzális, mindenkire vonatkozó tanácsot nem tudtam adni. Talán a szemlélet az, ami ilyenkor nagyon befolyásoló. Amit már az orvosival kapcsolatban említettem, nem kell mindenből tökéletesen teljesítenem. Elmentem az adott vizsgára, sikeresen abszolváltam, ha a jeggyel nem voltam elégedett és maradt még időm, később elmentem javítani.

EÉ: - A tanácsért szerintem számos egyetemista hálás lehet. A tanulmányaidat helyell-közzel megbeszéltük. Mi a helyzet a szabadidőddel?

FÁ: - Szerintem ez félévfüggő volt, de egyébként egy eléggé hajtós középiskolából érkeztem. Versenytáncoltam és atletizáltam, országos és regionális szinteken is, ez, úgy gondolom, jó alapot adott. Mindig igyekeztem az egyetemen is megtalálni a megfelelő szabadidős elfoglaltságaimat, a szociális élet nagyon fontos számomra, így a Pulzusban (egyetemi kávézó a klinikán) gyakran kávéztunk, épült a szociális hálóm. E mellett törekedtem az egyetemi közéletben is megvetni a lábam.

EÉ: - Fel tudnád sorolni, hogy milyen egyetemi közéleti szerepeid voltak?

FÁ: - A tanulmányaim első félévében jött az az érzés, hogy szeretnék szervezni, aktív szerepet vállalni a hallgatói életben. Számos féléven át az ÁOK Hallgatói Önkormányzatában vittem több tisztséget, és itt is jól jött a több tudományterületen való jártasságom: így mehettem hallgatói, gazdasági részre, majd általános alelnökként zártam a pályámat.

A kollégiumi tevékenységem is hasonló vonalon indult, ott a kulturális közösségépítésbe csatlakoztam be. Eddigre egy jól kiépült szociális hálóm volt, így színes programokat tudtunk szervezni, több ember bevonásával.

A kolis időszakomban nehézséget jelentett a COVID közelsége, egy teljesen másik generáció érkezett. Nem túlzottan bulis, de ismerkedésre nyitott hallgatók, így a rendezvényeket hozzájuk igazítottuk. Ekkor jöttek a kaszinóestek, a szakmai rendezvények meghívott vendégekkel, valamint társasjáték és borkóstoló estek, melynek az utódja még most is működik. Nagyobb rendezvénynek tekinthető a Koli Majális, mely több napon át különböző programokkal szolgálja ki a kollégisták igényeit.

EÉ: - Az elmondottak alapján úgy gondolom, hogy sikeres volt a kollégiumi pályafutásod. Maradt még bármilyen közéleti tevékenység, amit folytatasz?

FÁ: - Hallgatói nagykövetségként tevékenykedem, ami lényegében az egyetem képviselője különböző oktatási-szakmai rendezvényeken, valamint iskolákban. Tulajdonképpen előadok az egyetemről, és kérdéseket válaszolok meg az általam ismert szakokról.

EÉ: - Előfordult már az, hogy a diákokat is meg tudtad lepni, mert számos szakhoz hozzá tudtál szólni?

FÁ: - Alapvetően sok esetben a felvételi eljárás, az egyetem, az egyetemi élet az, ami ilyenkor bemutatásra kerül, minden szakot nem tudunk megismertetni a diákokkal. Én az érdeklődést úgy szoktam felmérni, hogy az előadás előtt megkérdezem az osztály orientációját, szakirányát. Egy matekos, bioszos, nyelves osztályban mást fogok kiemelni. Előfordul, hogy megemlítem, hogy milyen szakokon van tapasztalatom, és én hol és mit végzek jelenleg, így tudja a hallgatóság, hogy miről kérdezhetnek többet is akár.

EÉ: - Ádám, a személyedben egy rendkívül energikus, pörgős és színes egyéniséget ismerhetnek meg majd az olvasóink. A jövőre nézve van bármilyen specifikus terv? Mi az, ami még mozgat téged? Még két új szak?

FÁ: - Az új szakok mindig mozgatnak (nevet). Az egészségügyi menedzser mindenféleképpen be van tervezve, ahogy a nagykövetségi poszt folytatása is, mivel ez mindig a szívügyem marad. Más konkrétumot így hirtelen nem is tudnék mondani, talán a rezidensképzés az, ami befolyásolhatja terveimet. A tanulmányi és egyéb teendőimből nem szeretnék leadni, úgyhogy az életem reményeim szerint ugyanilyen pörgős és eseménydús marad majd.

Puskás Marcell, fotó: China Tibor

Fedezd fel Debrecen utcáit!

Debrecen utcáin sétálva a jól ismert nevezetességek mellett lépten-nyomon helytörténeti érdekességekbe botlunk. Ha kellően nyitott szemmel járunk, a város egy olyan dimenziója tárul fel előttünk, ami új megvilágításba helyezi a Debrecenről eddig kialakított képünket. Fedezd fel velünk Debrecen kevésbé ismert arcát, rejtett értékeit egy rendhagyó, virtuális városnéző sétán!

Ha Debrecen híres szülöttéről esik szó, Medgyessy Ferenc neve biztosan az elsők között hangzik el. Az 1881-ben Debrecenben született művész a 20. századi magyar szobrászat egyik legjelentősebb alakja volt. Születésének 145. évfordulóján debreceni emlékhelyeit és köztéri szobrait járhatjátok be velünk.

Medgyessy Ferenc műveit a tömör, harmonikus formák, az emberi test szépsége és a népi élet iránti érdeklődés jellemzi. Különösen kedvelte az anyaság, a tánc és a dolgozó emberek ábrázolását. Érdekes, hogy eredetileg nem művészeket készült: orvosi diplomát szerzett, és az első világháborúban katonarvosként szolgált. Anatómiai tudása később nagyban hozzájárult ahhoz, hogy szobrai rendkívül természetesen és életszerűen legyenek.

Bár élete nagy részét Budapesten töltötte, Debrecennel mindvégig szoros kapcsolatban maradt. A város ma is kiemelten őrzi emlékét: nevét viseli több intézmény és közterület, például a Nagyerdőn található Medgyessy sétány vagy a Medgyessy Ferenc Gimnázium, valamint itt található hagyatékának jelentős része, köztereken és a nevét viselő emlékmúzeumban. Szülőháza helyén, a Bethlen utca 35. szám alatt ma tízemeletes panelház magasodik. A régi árkádos épület helyét, ahol a művész gyermekéveit töltötte, emléktábla őrzi.

Medgyessy művészete különösen közel áll Debrecen szellemiségéhez, hiszen alkotásaiban gyakran jelentek meg az alföldi emberek, a paraszti élet és az emberi méltóság témái.

A városban sétálva számos köztéri alkotásával találkozhatunk. Leghíresebb művei a Déri Múzeum előtt álló négy monumentális bronzszobor: a Néprajz, a Művészet, a Tudomány és a Régészet allegorikus alakjai. Ezek az 1930-ban készült alkotások akkora sikert arattak, hogy Medgyessy velük nyerte el az 1937-es párizsi világiállítás Grand Prix díját, amely a magyar szobrászat egyik legnagyobb nemzetközi elismerése volt. A város további ismert Medgyessy-művei közé tartozik a Petőfi-szobor, az Oláh Gábor utcán található Szoptató anyja, a Régi Városháza mögötti Sas utcán látható Mackós-kút, az Aquaticum Strandon található Napozó nő, a Déri téren álló MórícZsigmond-szobor, valamint a Debreceni Vénusz és a Táncosnő című szobrok, amik szintén a Déri téren láthatók. Debrecen köztereit közel negyven Medgyessy-szobor díszíti.

A művész életének és alkotásainak legfontosabb debreceni emlékhelye a Péterfia utcán található Medgyessy Ferenc Emlékmúzeum, amely ma a Debreceni Irodalom Házával közös épületben működik. A múzeum egy 18. század végi, tornácos polgárházban kapott helyet. Az épület eredetileg lakóház volt, később több funkciót is betöltött, majd 1982-ben nyílt meg benne

a Medgyessy- emlékkiállítás. A múzeumban kétszáz műalkotás látható: bronz- és gipszszobrok, kisplasztikák, rajzok, fényképek és személyes dokumentumok. A kiállítás egyik legizgalmasabb része a műteremrekonstrukció, ahol a látogatók megismerhetik Medgyessy eredeti munkaeszközeit, bútorait és alkotói környezetét. Archív fotók és hangfelvételek segítségével maga a művész is közelebb kerül a látogatókhoz.

Az emlékmúzeum udvarán egy különleges érdekesség is várja most az érdeklődőket: Fazekas Mihály születésének 260. évfordulója alkalmából alakítottak ki egy kis tematikus kertet, amely Fazekas botanikusi munkássága és a híres Magyar Fűvészkönyv előtt tisztelg. A kertben dísz-, fűszer- és haszonnövények találhatók, valamint irodalmi és múzeumpedagógiai elemek kapcsolják össze a növényvilágot Fazekas költészetével és természettudományos érdeklődésével. Érdekes összefüggés, hogy a Fazekas Mihály és Diószegi Sámuel által alapított Fűvészkert egykor a mai Déri Múzeum helyén működött. A múzeum előtti süllyesztett parkot ma hét Medgyessy-szobor és a múzeum mellett álló egykori Nemzeti Bank épület homlokzatán látható szobrok és reliefek díszítik, így a Déri tér ma egyfajta köztéri galériaként is értelmezhető.

Medgyessy Ferenc életműve ma is meghatározó része Debrecen kulturális örökségének. Szobrai, emlékhelyei és múzeuma révén a város egyik legnagyobb művésznének emléke tovább él, és minden generáció számára lehetőséget ad arra, hogy megismerje a magyar szobrászat egyik legkiemelkedőbb alkotóját a város közterein sétálva vagy egy múzeumi látogatás alkalmával.

Erdei Nóra

fotó: saját archívum, Méliusz Központi Könyvtárának Helytörténeti Gyűjteménye, Déri Múzeum, Debrecen házai

Felelős állattartás és állatvédelem

Az ember és az állat kapcsolata nagyon régre nyúlik vissza. Napjainkban sok embernek van kutyája, macskája vagy egyéb házikedvence, így nagyon fontos, hogy figyelmet fordítsunk az állatvédelemre és a felelős állattartásra. Valamint hogy már gyermekkorától kezdve ismertessük a kisebbekkel a felelős állattartást. Érdemes elgondolkodni azon, hogy cselekményeink és viselkedésünk milyen hatással lehet kedvenceinkre, és hogy szükséges-e valamin változtatnunk. Valamint felmerülhet bennünk a kérdés, hogy mire is kell odafigyelni, hogy megfelelően tudjunk gondoskodni háziállatainkról.

A felelős állattartás alapját képezi, az, hogy megértsük háziállataink szükségleteit. Elsősorban fontos, hogy háziállatunkat megfelelően etessük, vagyis hogy tisztában legyünk azzal, hogy házikedvencünk mit ehet és mit nem, így e szerint tudunk gondoskodni róla. Valamint elengedhetetlen, hogy korának, méretének és egészségügyi állapotának megfelelő ételt kapjon. Emellett azt is figyelembe kell venni, hogy az étel mellett vízre is szüksége van, akár csak nekünk, embereknek. A felelős állattartásba sok minden más is beletartozik, például az állat mentális és fizikai jólléte. Ezt úgy tudjuk biztosítani, hogy foglalkozunk háziállatunkkal és időt töltünk vele, legyen ez például közös játék, vagy mozgás. Kutyák esetében például kiemelten fontos, hogy rendszeresen vigyük el őket sétálni. Ez jó hatással lehet az állat viselkedésére is, hiszen kiegyensúlyozottságot eredményezhet, ha érzi a szeretetet és a felé irányuló megbecsülést. Ezzel szemben a háziállatok, akikkel gazdáik nem megfelelően foglalkoznak, sokkal inkább lesznek feszültek és stresszesek. Emellett a felelős állattartáshoz az is hozzátartozik, hogy gondoskodjunk háziállatunk egészségügyi ellátásáról, például a kötelező védőoltásokról, az állatorvosi ellenőrzésekről vagy az ivartalanításról. Ezzel védve házikedvencünk és az őt körülvevő emberek és állatok egészségét is egyaránt.

Sajnos sok bántalmazott és nem megfelelő körülmények között tartott állatról hallhatunk, és megrázóbbnál megrázóbb történeteket olvashatunk ezzel kapcsolatban. Szerencsére több állatvédelmi szervezet is létezik Magyarországon, akik ennek kiküszöbölését és az állatok védelmét tűzték ki céljukként. Hazánkban több állatmenhely is megtalálható, amelyek a gazdátlan állatoknak nyújtanak menedéket, ideiglenes vagy állandó otthont. Így ha állattartáson gondolkozunk, érdemes az örökbefogadás lehetőségét is figyelembe venni. Mivel nemcsak egy bántalmazott, elhagyott állatnak

tudnánk szerető otthont nyújtani, hanem hozzájárulhatnánk a magyar állatmenhelyek túlterheltségének csökkentéséhez is.

Hazánkban több jogszabályban is megjelenik az állatvédelem és ennek a szabályozása. Ilyen például az 1998. évi XXVIII. törvény az állatok védelméről és kíméletéről, ahol a jogszabály különböző rendelkezéseket fogalmaz meg az állatok védelmével kapcsolatban. Elsősorban különböző, állatvédelemmel kapcsolatos alapfogalmakat ismertet (például: az állatmenhely vagy az állattartó fogalmát), valamint az állattartás általános szabályaira és az állatkínzás tilalmára vonatkozó rendelkezéseket is tartalmaz. Emellett a 2012. évi C. törvény a Büntető Törvénykönyvről (Btk.) is tartalmaz releváns szakaszokat. A 244.§ az állatkínzásról rendelkezik, itt ismerteti az állatkínzás fajtáit, és hogy melyik milyen mértékű szankcióval büntetendő. Fontos, hogy legyen megfelelő szabályozási rendszer kialakítva az élet ezen szegmensére is, hiszen az állatok ki vannak szolgáltatva teljesen gazdáiknak. Ezért is fontos, hogy megfelelően viseljük gondjukat és vigyázzunk rájuk.

Összességében elmondható, hogy az állatvédelem és a felelős állattartás közös társadalmi felelősségünk, nem csak erkölcsi kérdés. Tudatossággal és felelősségteljes hozzáállással forduljunk állataink felé, hiszen nagy hatással vagyunk az életükre, és döntéseinkkel nagyban befolyásolhatjuk jövőjüket. Felelős állattartóként biztonságos és boldog jövőt ígérhetünk állataink számára.

Forrás:

<https://www.lelenc.hu/jo-tudni/felelos-allattartas/>

Kép forrása:

https://www.americanhumane.org/wp-content/uploads/2024/11/shutterstock_162633491-1440x900.jpg

Írta: BERZI BARBARA ANNA bizottsági tag

Növénygondozási kisokos

Avagy hogyan ápoljunk jó kapcsolatot „zöld lakótársainkkal”

Sokunk fejében megfordult már, hogy milyen jó lenne, ha szép zöld növényekkel lenne tele otthonunk. Viszont sajnos sokszor nem olyan egyszerű gondoskodni róluk, hiszen minden növény más igényekkel rendelkezik. Vannak olyanok, amelyek inkább a fényesebb, naposabb helyeket szeretik és olyanok is, amelyek pedig az árnyékosabbat preferálják. Ugyanígy vízigény tekintetében is eltérőek lehetnek. Ebben a cikkben azt szeretném megmutatni, hogy mire kell odafigyelni a növényeink gondozása során, és hogy nem is olyan nehéz ez, mint ahogy elsőre tűnik.

A szobanövények helyes gondozásának három alappillére van: a megfelelő mennyiségű víz, napfény és tápanyag. Először is ahhoz, hogy meg tudjuk állapítani, miből mennyire van szüksége növényünknek, fontos, hogy tudjuk, milyen típusú növényről van szó, és azok alapján felmérni az igényeit. Viszont ha esetleg nem tudnánk, milyen fajtájú az otthoni szobanövényünk, vagy csak kaptuk valakitől, akkor szerencsénk van, mivel napjainkban már több telefonos applikáció létezik, amely akár egy fotó alapján is megmondja nekünk, hogy mi is az a növény. Ilyen applikáció például a Picture this vagy a Blossom is, amely a növényfelismerés mellett számos hasznos funkcióval rendelkezik a leendő kertészeknek.

Emellett az is lényeges, hogy figyeljük növényünk jelzéseit is, hiszen ha valahol nem érzi olyan jól magát, akkor az látható lesz rajta, például elkezdnek hullani a levelei, vagy elkezd kiszáradni. Ilyenkor érdemes elgondolkozni azon, hogy valamit másképpen kell csinálnunk. Locsolás tekintetében sokan elkövetik azt a hibát, hogy vagy túl sok vagy túl kevés vizet öntöznek növényükre. A legfontosabb dolog a rendszeresség, ennek érdekében akár emlékeztetőt is állíthatunk a telefonunkon, hogy meg kell locsolni a növényeket, vagy legalább megnézni, hogy most szükséges-e meglocsolni őket. Akkor is van megoldás, ha esetleg túlöntöznék őket – ha ültetés során a cserép aljába valamilyen anyaggranulátumot teszünk, akkor az segíthet elvezetni a felesleges vizet. Ezzel megakadályozva azt, hogy elrothadjon a növény gyökere. A fényigénnyel kap-

csolatban is sokan tévúton járhatnak. A növények életében a fény egy létfontosságú dolog, hiszen ebből és a szén-dioxidból a fotoszintézis során állítja elő a cukrot. Itt, ahogy azt az elején is említettem, nagyon fontos, hogy beazonosítsuk a növény típusát és származási helyét, illetve kitaláljuk, hogy a lakásunk vagy koliszobánk melyik pontján érzi magát a legjobban. Ezen kívül az is létfontosságú, hogy pótoljuk a tápanyagokat a földből, úgyhogy használhatunk ennek érdekében tápoldatokat is. Ezt inkább nyáron tegyük meg, télen pedig ritkábban vagy egyáltalán ne, mert ekkor a növények a nyugalmi időszakukban vannak.

Ha kedvet kaptál a növénytartáshoz, akkor van egy pár „egyetemista barát” szobanövény-ötletem számodra. Olyan növényekre gondolok ezalatt, amelyek strapabíróbbak, és nem igényelnek nagyon sok odafigyelést és törődést. Így akár a rohanós hétköznapiakban is ékes díszei lehetnek otthonodnak. Elsőként a sokak által ismert és kedvelt kaktuszt emelném ki, ami egy igazi túlélő. Előnye, hogy nem kell nagyon gyakran öntözni, és kedveli a naposabb helyeket is, illetve az üzletekben számos fajtája kapható, akár kisebbek vagy nagyobbak is. Ezen felül az Aloe vera is egy jó választás lehet, hiszen nem igényel sok figyelmet, a vízigénye sem túl nagy, emellett cserépben is nagyon jól tartható. Ha esetleg nagyobb növényt szeretnénk, akkor választhatunk valamilyen pálmaféléit is, amely trópusi hangulattal töltheti meg lakásunkat. Szintén nincs nagy vízigényük, és kedvelik a szórt fényt vagy a félárnyékot.

Összefoglalva: a szobanövények gondozása során a legfontosabb a törődés és az odafigyelés, amit a növény szépségével meg is köszöni kertészének. Viszont ehhez elengedhetetlen, hogy kicsit utána is járjunk a növények igényeinek és a kertészkedés alapjainak.

Forrás: <https://plantebudapest.com/blogs/novenygondozas/harom-aranszabaly-hogy-hogyan-tartsd-eletben-a-szobanovenyeidet>

Képek forrása: <https://theplanrunner.com/cdn/shop/articles/overwatering.png?v=1698569262> <https://szobanovenyinfo.hu/wp-content/uploads/2024/05/kaktusz-4.jpg>

Írta: BERZI BARBARA ANNA bizottsági tag

Manuel Raygada Ballesteros: Mechita

Álmaim Mechtája,
Csábító kis babám,
Fiatalságod a világ minden fénye,
Szemeid sejtelmessége
Megzavarta nyugalمامat
És lelkemben életre hív
Egy szerelmi reményt.

Álmaim Mechtája,
Csábító kis babám,
Fiatalságod na világ minden fénye,
Szemeid sejtelmessége
Megzavarta nyugalمامat
És lelkemben életre hív
Egy szerelmi reményt.

Mechita, szép vagy, a szemeid...
A szemeid lenyűgöznek engem.
Isteni, piciny ajkaidat szeretném,
Szeretném megcsókolni.

Mechita, te jól tudod,
Mennyire szeretlek,
Ezért kérek téged:
Ne hagj tovább szenvedni!

Álmaim Mechtája,
Csábító kis babám,
Fiatalságod a világ minden fénye,
Szemeid sejtelmessége
Megzavarta nyugalمامat
És lelkemben életre hív
Egy szerelmi reményt.

fordítás: „személyazonosságát elhallgatni kívánó szerző”, illusztráció: Gemini Google AI

Az Egyetemi Élet folyamatosan várja verseiteket, prózáitokat a szepszelet@gmail.com-ra vagy a szerkesztőség címére!

Az utca a miénk! – Tóth Misi fotókiállítása

A megnyitászöveg átszerkesztett verziója

Nagy szeretettel köszöntök mindenkit a debreceni születésű és e városhoz többek közt a fotográfiai gyakorlata révén is intenzíven kötődő Tóth Misi első egyéni kiállításán.

Az utca a miénk! – ezt a határozott kijelentést vagy inkább felkiáltást adta címként a tárlatának Misi, ami szerintem nagyon sok mindent megvilágít annak a fotográfiai műfajnak a szemlélet- és gondolkodásmódjáról, sajátos gyakorlatáról, aminek ő az egyik legkiemelkedőbb helyi képviselője. Ez pedig az úgynevezett streetfotózás.

Bár személy szerint nem kifejezetten kedvelem az ehhez hasonló angol–magyar hibridszavak használatát, ebben az esetben indokolt lehet a magyarázás kényszerének ellenállni: egyrészt kissé esetlenül és nagyon is leegyszerűsítően hangozna a direkt fordítása, másrészt nem feltétlenül volna érdemes eltörölni ezzel annak a hagyományfolytonosságnak a jelzését, hogy egy tőlünk nyugatabbra, angolszász nyelvterületeken kialakult és ott rangjára emelt irányzatról van szó. Bár ezen a ponton érdemes lehet megemlíteni, hogy a magyaroknak rendkívül nagy szerepük van a mai értelemben vett streetfotózás elterjedésében és kiteljesedésében: a legismertebb úttörők közt szerepel többek közt Robert Capa és André Kertész, de Henri-Cartier Bresson is Martin Munkácsy fényképeinek láttán hagyja ott a festészetet és köteleződik el a fotográfia mellett. Illetve a feltalálóinkról se feledkezzünk el: az első fényerős, kisfilmes objektívet Voightlander cégé Petzval József kétfagú portréobjektívének patentje alapján készítette el, aminek a variánsait az imént említett fotósok is előszeretettel használták.

A streetfotózás tehát akkor vette kezdetét, amikor már kellően gyorsra és praktikusnak kicsivé, könnyen és biztonságosan hordozhatóvá váltak a fényképezőgépek, amikkel a második világháború utáni nemzeti konfliktushelyzeteket, átfogó társadalmi, szociális, kulturális és gazdasági átrendeződéseket megörökíteni hivatott fotóriporterek bejárhatták a világot. Ők azok, akik felismerik, hogy ezeknek az összetett folyamatoknak a fotográfiai megragadása nem csupán a frontvonalakon történhet, hanem az úgynevezett „háttérországokban” is, azaz a különféle kis- és nagyvárosi miliókban, a hétköznapi emberek mindennapjainak a megfigyelésekor.

Ezek következtében rendkívül megélnék az érdeklődés az urbanus terekben készült embercentrikus fotóriportok iránt, de fontos hangsúlyozni, hogy a streetfotózás történetileg is rendkívül közel állt a szocio- és dokumentarista irányzatokhoz, és mai napig más a funkciója, étosza, képviselőinek alkotásmódja és küldetéstudata,

mintsem hogy összekeverhetnénk ezeket a különféle városimázs vagy turisztikai utcaképfotókkal. A streetfotózást nem megrendelői igények, marketingszempontok, előgyártott ideológiai és esztétikai sztenderdek vezénylik, hanem a megismerés elhivatott szándéka, valamint a kíváncsi szemlélődésben kezdődő és végződő kreatív alkotóvágy. Birtokba venni valamit, hogy azt visszaadhasd, elsajátítani valamit, hogy az megoszthatóvá válhasson – ez nem megy empátia és szolidaritás nélkül. Az utca a miénk! címben, úgy gondolom, a fő hangsúly nem a városi tereinken, hanem a miénk-en, azaz rajtunk, ezen a heterogén közösségen van.

Talán senkit nem fog nagyon meglepni, ha azt mondom, hogy New York, Tokió, Párizs és London mellett meglehetősen kevesen tekintettek és tekintenek Debrecenre a streetfotózás mekkájaként. Ez a város jelentősen lassabb, csendesebb, változatlanabb és kiszámíthatóbb, mint az említett metropoliszok. Kevesebb a különc, az extravagáns ember, elvéve találkozhatunk igazán látványos utcai jelenetekkel is, így a streetfotósoknak gyakran az az érzése támad, hogy ha épp történik is valami izgalmas a városban, akkor annak szükségszerűen egy másik utcában kell lennie, amiről eleve lekészt, vagy már előre lemaradt. Itt sokkal intenzívebben átélhető az, amit a külföldi nagyvárosok fotósai, köztük Misi egyik kedvenc kortárs alkotója, Daniel Arnold is gyakran hangoztat, hogy aki streetfotózásra adja a fejét, az mindenekelőtt a kudarcokkal vonul táncba – másképp szólva: egy olyan küzdelmet folytat, amiben úgyis a város kerekedik felül. Szerencsére Tóth Misi elhivatott, figyelmes, kreatív és kritikus fotográfus, aki az évek során megtanulta mindezt alkotói előnnyé formálni, és a város sajátos karakterét kialakító mindennapiságokat szó szerint más megvilágításba vagy fénytörésbe helyezni.

A kiállított fényképek sorrendisége közel sem véletlenszerű. Míg az azokon megfigyelhető változékony fény-árnyék viszonyok azt az érzetet keltik, mintha a nézők napkeltétől napnyugtáig tekinthetnék végig a város egy adott napját, az adott képek azért felmutatják: évek alatt, különböző évszakokban készült képek egymásutánosságát láthatjuk, miközben az egyes képek jelenetkeretei kompozicionálisan, illetve motivikusan is kapcsolódnak, párbeszédet folytatnak egymással – képről képre haladva akár a különféle életszakaszok közti átmenetekre is ráismerhetünk. A szekvenciálás, ahogy a fényképezés maga is: komolyan vett, komplex játék az idővel.

Köszönet a kiállítás szervezőinek, hogy már nem először adnak lehetőséget arra, hogy eljussanak a streetfotók azokhoz, akiktől és akiknek valójában készültek: a városi közönséghez, az utca embereihez.

szöveg, fotó: Vigh Levente

Stresszeli a fiatalokat a közösségi média

Szomorúságot, szorongást és aggodalmat éreznek a fiatalok, amikor erőszakos tartalom kerül eléjük a közösségi médiában. Erre jutott az a magyarországi kutatás, amelyet egy nemzetközi projekt keretében végzett a Hajdúsági Hallgatókért és Civilekért Egyesület.

A MENRE projekt egyik célja, hogy segítse a fiatalokat a közösségi médiában látott krízistartalmak feldolgozásában.

Elsősorban háborúkkal és fegyveres konfliktusokkal, valamint egyéb erőszakos cselekményekkel találkoztak leginkább a közösségi médiában felbukkanó krízistartalmak közül a kutatásban részt vevő egyetemista fiatalok. De jelentős a személyes krízishelyzetekkel (pl. betegség, trauma, veszteség), illetve a mentális egészségügyi problémákkal (pl. depresszió, szorongás és érzelmi kimerültség, ADHD) kapcsolatos tartalmak felbukkanása is.

Ugyanakkor jellemző, hogy a valóságban, a saját életükben kevésbé aggódnak ezen problémák miatt, mint amilyen gyakorisággal találkoznak velük a közösségi médiában. A reakciókat tekintve a legtöbb válaszadó szomorúságot érez, amikor valamilyen krízissel kapcsolatos tartalom kerül elé a közösségi médiában, ezt követi a szorongás vagy aggodás érzete, illetve a düh vagy frusztráció. Megküzdésként

legtöbbsen a saját gondolkodásmódjukon próbálnak meg pozitív irányban változtatni, illetve keresik a személyes kapcsolatokat, igyekeznek barátokkal és családtagokkal tölteni az időt.

Többek között ezekre az eredményekre jutott az a kutatás, amelyet a MENRE projekt keretében végzett Magyarországon a Hajdúsági Hallgatókért és Civilekért Egyesület. A nemzetközi projekt célja, hogy a pedagógusok és ifjúságsegítők számára használható pedagógia módszereket dolgozzon ki, amelyekkel segíthetők

a fiatalok a közösségi médiában látott krízisek mentális feldolgozásában. A projektben a németországi MMT Academics és a csehországi Caritas Ceska Republika szervezetek vesznek még részt – ismertette Hamvas László, a Hajdúsági Hallgatókért és Civilekért Egyesület elnöke.

Mindhárom országban műhelymunkákat tartottak fiatalok számára szakemberek vezetésével. Ezek során a közösségi médiában felbukkanó valós és a hamis krízistartalmak megkülönböztetését gyakorolták, illetve mentálhigiénés szakember vezetésével olyan megküzdési technikákat sajátíthattak el, amelyeket különböző stresszhelyzetekben alkalmazhatnak. A fiatalok miniprojektet is megterveztek, amelyek célja, hogy a saját korosztályuk figyelmét felhívják a közösségi médiában látható krízistartalmakkal kapcsolatos megküzdésre.

A kutatás és a műhelymunkák tapasztalatai alapján készülnek el azok a pedagógiai eszköztárak, amelyek segítségével a pedagógusok, ifjúságsegítő szakemberek és mentálhigiénés szakemberek tudnak majd hatékonyan segíteni a fiataloknak a közösségi médiában eléjük kerülő krízistartalmak kezelésében – mondta Kenyeres Attila Zoltán, a projektben részt vevő médiakutató.

Az idén nyáron lezáruló MENRE projektet az Európai Unió Erasmus+ támogatása finanszírozza a KA210-YOU pályázat keretében.

Világszínvonalú diplomakoncert

Egyedülálló eseménynek adott otthont az oDEon: a Debreceni Egyetem Könyűzenei Intézetének kortárs könnyűzenei alapképzési szak első végzős évfolyama felejthetetlen záróvizsga-koncerttel fejezte be tanulmányait.

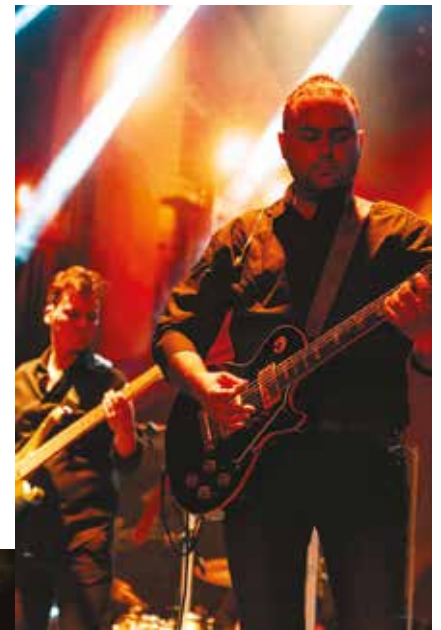
A Debreceni Egyetemen indult el az első, egyetemi szintű könnyűzenei szak az országban, június 4-én pedig Magyarország első diplomakoncertjét tartották egyetemünk színháztermében. Így a különleges jelentőségű est nem csupán a fiatal zenészek számára jelentett fontos mérföldkővet, hanem a hazai könnyűzenei felsőoktatás történetében is új fejezetet nyitott.

A koncerten 17 végzős hallgató összesen 21 dallal lépett színpadra. A végzős hallgatók a közelmúltban lexikális tudásukat bemutatva már túl voltak egy vizsgán, amire kaptak egy osztályzatot, az est során hangszeres és énekesi tudásukról adtak számot a szakmai zsűri és a nagyszámú közönség előtt, amire szintén kaptak értékelést,

és a két jegy átlaga adja a diplomán szereplő végső minősítést. A vizsgabizottság nemcsak a technikai felkészültséget értékelte, hanem a színpadi jelenléteket, az előadásmódot és a zenekari együttműködést is. A bizottság munkájában külsős tagként részt vett a legendás magyar előadó, Horváth Károly Charlie is, aki elismerően nyilatkozott a fiatal zenészek teljesítményéről: „világszínvonal”.

A koncert ünnepélyes megnyitóján Bács Zoltán rektor a mester-séges intelligenciának a könnyűzenei szakról feltett kérdéseket és az erre kapott válaszokat mutatta be beszédében, amelyben szó esett a képzés kialakulásáról és a folyamatot támogatókról. Dr. Lakatos Péter, a Zeneművészeti Karának dékánja beszédében hangsúlyozta: „a mai este nem csupán egy koncert, hanem a fejlődés, a munka és az alkotói út találkozása a színpadon”. Továbbá kiemelte, hogy a diplomakoncert nemcsak egy vizsga, hanem annak a többéves munkának a megkoronázása is, amelynek célja

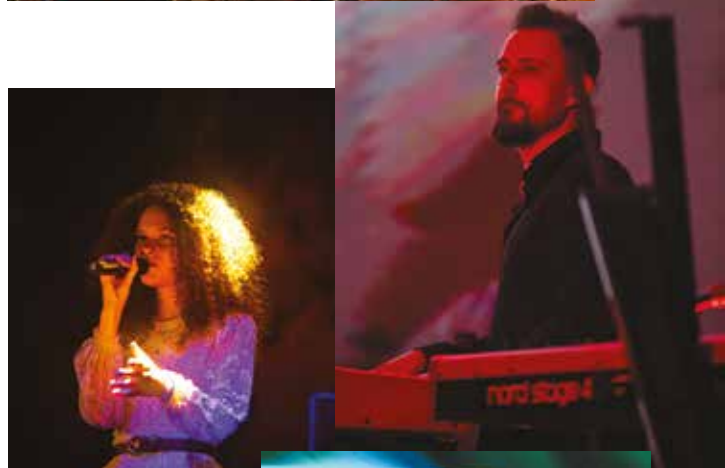

a könnyűzenei előadóművészet egyetemi szintű, államilag elismert képzése volt.

Az est során a hallgatók a kortárs könnyűzene legnépszerűbb hazai és nemzetközi előadóinak dalait szólaltatták meg. A műsorban többek között Alicia Keys, Rúza Magdi, Dua Lipa, Whitney Houston, valamint Presszer Gábor dalai csendültek fel, amelyeket lenyűgöző profizmussal adtak elő a színpadon a végzős hallgatók. A feldolgozások mellett saját szerzemények is helyet kaptak a repertoárban, lehetőséget adva a diplomázóknak arra, hogy alkotói oldalukat is bemutassák. Az est színvonalát tovább növelte, hogy a Zeneművészeti Kar vonós hallgatói is közreműködtek a produkciókban, gazdagabb hangszerelést és még színesebb zenei élményt teremtve.

A telt házas rendezvény bebizonyította, hogy a Debreceni Egyetem könnyűzenei képzése sikeresen teljesítette küldetését: olyan fiatal előadókat indít újtjukra, akik szakmai felkészültségükkel és kreativitásukkal a magyar könnyűzenei élet meghatározó szereplőivé válhatnak. A diplomakoncert nemcsak egy tanulmányi szakasz lezárását jelenti, hanem egy új generáció bemutatkozását is a hazai zenei életben.

Varga Dávid, fotó: China Tibor

Az ország legnagyobb színházi rendezvénye érkezik Debrecenbe

Idén a Csokonai Nemzeti Színház ér a megtiszteltetés, Debrecenben lesznek láthatók a hazai és határon túli színházak legjobb előadásai az Országos Színházi Találkozó versenyprogramjának keretében. Az OSZT programja mellett a Nagyerdei Szabadtéri Színpad előadásairól is lerántottuk a leplet.

Az Országos Színházi Találkozó jelenlegi formájában 2024 óta adja meg a lehetőséget a magyar színházi társulatoknak, hogy a legjelentősebb hazai színházi seregszemlén versenghessenek a zsűri elismeréséért. Hatalmas büszkeség számunkra, hogy 2026-ban Debrecen és a Csokonai Nemzeti Színház adhat otthont hazánk legfontosabb színházi eseményének.

A versenyprogramról lehullt a lepel, bemutatjuk az OSZT 2026 tizennégy, versenyprogramban részt vevő produkcióját: nagyszínpadi és stúdióelőadások, drámák, színművek és zenés produkciók nyűgö-

zik le a közönséget és vonulnak a zsűri elé júniusban! Olyan előadások és társulatok érkeznek Debrecenbe, mint a Candide a Nemzeti Színház előadásában, A Noszty fiú esete Tóth Marival a Weöres Sándor Színház előadásában és a Cyrano de Bergerac a Szolnoki Szigligeti Színház előadásában. Az OSZT programjai azonban itt sem érnek véget, hiszen off programokkal is készülünk, amelyek a versenyprogrammal párhuzamosan teszik még izgalmasabbá a június 15–21. közötti időszakot.

Május 31-én a Nagyerdő fái alá költözik a színház, hiszen kezdődik a Nagyerdei Szabadtéri Színpad 2026-os idénye! A Békástó partján található játszóhely a város szívében, páratlan környezetben invitál mindenkit a legkülönfélébb kalandokra: májustól egészen szeptemberig számos előadást láthattok, az ország különböző részeiről érkező társulatok előadásában. Komédiák, musicalek, koncertek és egy operett-előadás is várja azokat, akik a nyári időszakban a Nagyerdei Szabadtéri Színpad nézőterén foglalnak helyet.

Az Országos Színházi Találkozó és a Nagyerdei Szabadtéri Színpad teljes műsora megtalálható a csokonaiszinhaz.hu weboldalon.

A globalizáció a multinacionális vállalatok tükrében

A globalizáció egyre nagyobb térnyerésével aktuális vizsgálni és beszélni azokról a vállalatokról, amelyek jelentősen hozzájárultak és befolyásolták a gazdasági fejlődési folyamatokat. Céлом bemutatni a multinacionális vállalatok szerepvállalását Magyarországon, azon belül is Debrecenben, mivel napjainkra a mindennapi életünk részévé váltak, és nap mint nap találkozunk velük közvetetten, vagy akár közvetlenül is. Fontos lehet jobban átlátni, hogy milyen hatásai vannak egy külföldi vállalat betelepülésének vállalati, illetve nemzetgazdasági szempontból.

A globalizáció teljes megvalósulásához nem volt elegendő egy-egy óriásvállalat kilépése multinacionális korporációként a világpiacon. Több ilyen korporációra volt szükség, melyhez kellett, hogy az a gazdaság, ahol ezek az óriásvállalatok kialakultak, elérjék azt a fejlettségi szintet, ami a multinacionális expanzióhoz szükséges, vagyis hogy a nemzetgazdaság teljesítménye átlépje a globalizációs küszöböt. Napjainkra több gazdasági régió sikeresen teljesítette ezt, többek között az észak-amerikai, melyet az Egyesült Államok vezet, a távol-keletiek, Japán és Kína vezetésével, valamint az EU régiójának. Az ezekben jelen lévő multinacionális vállalatok lettek a globalizáció „vezérei”, és országaik a globalizáció bázisországaiivá váltak a nemzetközi szinteken való tevékenységeik miatt. Azok az országok, melyek csak kisebb mértékben tudnak jelen lenni és csatlakozni ezen tevékenységekhez, a befogadó országok. Céljuk, hogy minél több MNC telepedjen le országukban, mivel azoktól várják a technikai és gazdasági fejlődésük felgyorsulását, új piacok létrehozását, valamint a foglalkoztatottság növelését (Suha és Wekerle, 2012).

A befogadó ország szempontjából számos előnye ismert a külföldi betelepüléseknek. Több szempontból hozzájárul az ország gazdasági és társadalmi fejlődéséhez. Példaként lehet említeni a munkahelyek számának megnövekedését, az országba beérkező technológiai újításokat, adóbevételeket, valamint a bővülő, más országokkal való kereskedelmi kapcsolatokat. További pozitív hatással van az infrastrukturális fejlesztésekre, valamint a kínálat bővítésére, ezáltal a társadalmi jólétre. Hátrányként említhető, hogy a külföldi multinacionális vállalatok betelepülésével a kormány figyelmének és anyagi forrásainak nagy része átcsoportosul a betelepülő vállalathoz, ezzel háttérbe szorítva a hazai kis- és középvállalkozásokat. Továbbá, a külföldi üzleti kultúra dominanciája miatt a helyi értékek háttérbe szorulhatnak, valamint bérfeszültségek alakulhatnak ki a külföldi munkaerő beáramlása miatt.

A betelepülő vállalat szempontjából szintén számos pozitív hatás van, amiért megéri a külföldi vállalatnak egy idegen országban letelepedni. Ezen előnyök közé sorolható, hogy a fogadó országban olcsóbb és gyakran tapasztaltabb munkaerőhöz jutnak, új fogyasztói piacokat érnek el, illetve a helyi kormánytól számos pénzügyi ösztönzőt és támogatást vehetnek igénybe. Hátrányként meg kell említeni azonban, hogy sok esetben nyelvi és üzleti kulturális nehézségekkel, eltérő szabályozásokkal, jogi és adózási környezettel kell szembenézniük.

Kutatásomban a továbbiakban Magyarországra fókuszálok, hiszen ezen a területen vagyunk legnagyobb mértékben érintettek. Magyarországra az 1990-es évektől kezdve jelentős külföldi

tőke áramlik be, mely ezekben az időkben világ- és Kelet-Közép-Európa szinten is jelentősnek számított. A korai gazdasági nyitás eredményeképp már 1995-ben jelentős külföldi tőke áramlott hazánkba, és jelen volt az állami vagy önkormányzati tulajdonban lévő szektorokon kívül szinte minden gazdasági ágazatban. Több európai országba csak később indult meg a tőkeimport, lemaradva Magyarországhoz képest (Ábrahám et al., 2011). Míg hazánkban a kezdetekben a befektetett összegek folyamatosan nőttek, addig napjainkra ez a szám mérséklődött a magas és ingadozó infláció, illetve az instabil politikai és jogi környezet miatt (Artner, 2003).

Az 1. ábrán látható a Magyarországra irányuló közvetlen külföldi befektetések alakulása. A legmagasabb érték 2013-ban volt, ami meghaladta a 109 milliárd dollárt. 2016-ban a legalacsonyabb az FDI-állomány értéke a mért időszakban, 83 milliárd dollárnál kevesebb. 2016-tól átlagosan növekszik ez az érték. A mért érték változásának több oka lehet, köztük a változó európai és magyarországi politikai helyzet, hazai kormányzati beavatkozások vagy akár a gazdasági kilátások, előrejelzések, beleértve az inflációt is. A hazai kormányzati beavatkozások magába foglalják a vissza nem térítendő támogatásokat, illetve a beruházásokat segítő pályázatokat is.

1. ábra: Közvetlen külföldi befektetések bejövő állománya Magyarországon

Forrás: Saját szerkesztés, Statista (2023)

A Magyarországon mint fogadó országban jelen lévő külföldi tőke a technológiai fejlesztéseken keresztül hozzájárul a hazai vállalatok növekvő termelékenységéhez, ezáltal növekvő versenyképességükhöz is. További pozitív hatás, hogy a multinacionális vállalatok magasabb béreket fizetnek a magyar dolgozóknak, mint a hazai vállalatok. Kijelenthető, hogy a külföldi működőtőke beáramlása, illetve a multinacionális vállalatok megjelenése és jelenléte Magyarországon pozitív eredményeket és hatásokat mutat. A beáramló technológiai újítások miatt nőtt a hazai tulajdonban lévő vállalatok termelékenysége, ezáltal javult az ágazat versenyképessége, továbbá hozzájárult a beruházások növekedéséhez, illetve a növekvő export mennyiségéhez (Ábrahám et al., 2011).

Fontosnak tartottam megvizsgálni, hogy közvetlentőke-befektetések legnagyobb arányban mely országból vagy régióból

származnak. A 2. táblázatot a Magyar Nemzeti Bank adatai alapján készítettem, ami az elmúlt öt év (2020–2024) külföldi közvetlen-tőke befektetéseit tartalmazza Magyarországon országok szerinti,

illetve a befektetés nagysága szerinti csoportosításban. A táblázatban látható, hogy a legnagyobb összegű befektetést Hollandia valósította meg, Németország és Ausztria előtt.

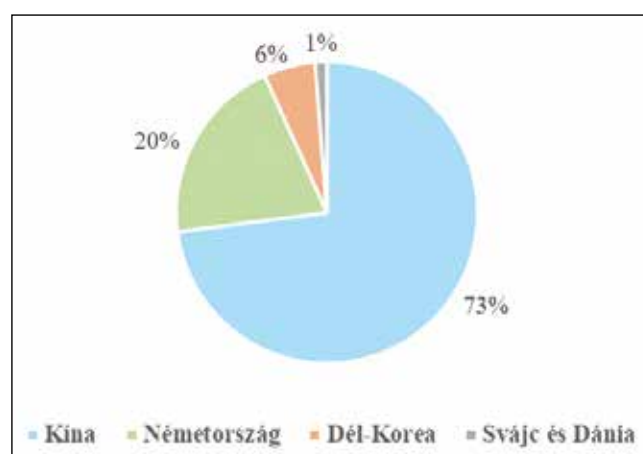
Ország	2020	2021	2022	2023	2024	Összesen
Hollandia	5 812 775	6 159 272	7 142 315	6 068 941	6 961 077	32 144 380
Németország	5 471 643	5 795 753	6 588 037	6 687 174	7 233 263	31 775 870
Ausztria	3 674 529	3 911 174	4 419 509	5 556 793	6 027 818	23 589 822
Luxemburg	2 390 366	2 752 442	3 721 331	3 288 055	3 390 473	15 542 666
Dél-Korea	1 332 920	1 782 189	2 573 707	2 164 512	2 730 011	10 583 339
Svájc	1 699 008	1 854 384	1 684 373	2 164 551	2 449 157	9 851 472
Franciaország	1 429 501	1 709 818	1 703 272	1 818 778	1 819 619	8 480 987
Egyesült Királyság	1 107 741	1 430 357	1 506 200	1 391 467	1 590 350	7 026 116
Amerikai Egyesült Államok	358 828	420 466	1 017 648	1 549 933	1 574 407	4 921 281
Japán	566 123	603 221	666 494	709 476	753 804	3 299 119
Kína	70 011	129 673	203 496	471 262	625 827	1 500 270
Kanada	100 090	113 539	129 933	124 548	8 909	477 019

2. táblázat: Közvetlen-tőke-befektetések Magyarországon országbontásban (Millió Ft)
 Forrás: Saját szerkesztés az MNB, Statisztikai Igazgatóságadatai alapján

Magyarországon belül maradva, kutatásomat Debrecenre fókuszálva folytattam. A külföldi cégek megjelenésének hatására Debrecen gazdasági szerkezete megváltozott. Nagyobb szerepet kapott a gépipar, illetve a járműipar, valamint a szolgáltató szektor. Jelentős növekedés figyelhető meg a munkahelyek számának növekedésében. 10 évvel ezelőtt a városban az állást keresők száma közel 13 ezer fő volt, viszont ez 2024-re 4 ezer főre csökkent. Folyamatosan nőtt a foglalkoztatottak száma, 21 ezer új munkahelyet hoztak létre, melyből közel 8 ezret töltötték be a városban. Több mint 12,5 milliárd eurónyi befektetés érkezett a városba a 2015-2024-es időszakban, ami jelentősen hozzájárult Debrecen és régiója gazdasági növekedéséhez. A város fejlődése által növekszik a város agglomerációja is. A város iparüzési adó bevétele az elmúlt évben közel 3 szorosára nőtt, amely abból adódik, hogy az itt jelen lévő cégeknek, illetve gazdasági társaságoknak is növekedtek bevételeik.

A Debrecenbe telepített vállalatok számát tekintve Németország az első, viszont a befektetés összege már más mutat. A 3. ábrán látszik, hogy az összes befektetésből, ami 4 716 milliárd forint volt, 3 482 milliárd forintot Kína hozott Debrecenbe, ezzel az összes befektetések összegének több mint 70%-át birtokolva. Kínát követi Németország 20%-os részesedéssel, majd Dél-Korea, Svájc és Dánia 6 és 1%-kal. Ez jó példa arra, hogy nem minden esetben egy ország befektetéseinek darabszáma az elsődlegesen fontos, hanem a befektetés összegének is nagy szerepe van, mivel ez határozza meg a valódi értékbeli nagyságot.

Összegzésként elmondható, hogy a multinacionális vállalatok jelenlétének ugyan vannak hátrányai, viszont hosszú távon elengedhetetlenek egy ország fejlődésében és működésében.

3. ábra: Beruházások értékének megoszlása országok szerint (2015–2024)

Forrás: Saját szerkesztés az EDC adatai alapján

Jelenlétük egyre nagyobb és egyre szervezettebb részét teszi ki a magyar gazdaságnak. A hazánkban hosszabb ideje jelen lévő külföldi nagyvállalatok erős befolyással vannak az ellátási láncra, mivel a kis- és középvállalkozásoknak, termelőknek, valamint egyéb beszállítóknak fel kellett venni a versenyt, illetve meg kellett erősödniük a piaci fennmaradás érdekében, ezzel erősítve a szektort. A multinacionális vállalatok integrációja ez által egy stabilabb gazdaságot hozott létre, valamint növelte az exportteljesítményt és megerősítette a külföldi kapcsolatokat is.

Magera Dóra

Piros-fehérben, Európában

Egyaránt befejeződött a szezon a DVSC élvonalbeli férfi labdarúgói és női kézilabdázói számára. Mindkét gárda kiharcolta a nemzetközi indulást érő pozíciót a pontvadászatban.

A DVSC labdarúgói az Újpest elleni hazai 2-1-es diadallal zárták a Fizz Liga 2025-26-os kiírását. A Sergio Navarro vezetőedzővel imponálóan teljesítő, számos fiatal játékost felvonultató piros-fehér alakulat a bajnoki pontvadászat negyedik pozícióját kaparintotta meg, amely indulási jogot jelent az UEFA Konferencia Liga selejtezőjében. No, ez is kimagasló teljesítmény a srácoktól, nem csupán ennek okán forog most napról napra közszájon a Lokomotív neve. A Magyar Labdarúgó Szövetség és az M4Sport közösen a Loki ifjú középpályása, Szűcs Tamás számára ítélte oda a szezon felfedezettjének járó elismerést. A klub közlése szerint pedig, ami az elmúlt, csaknem másfél évtizedet illeti, a szurkolók is kiválóan teljesítettek, hiszen több mint 7200-as átlagnézőszámot produkált a Nagyerdei Stadion.

Hogy mit tartogat a jövő, valamint a nemzetközi porond, azt több szempontból is homály fedi egyelőre, annyi azonban már egészen biztos, hogy a Vasutas kispadján nem Sergio Navarro foglal helyet a továbbiakban. A spanyol szakember távozik a klub kötelékéből. A csapat új vezetőedzője az észt Gert Rimmel, asszisztens edzőként segíti munkáját Rasmus Jansson, Ednardo Monterio és Dombi Tibor. Amos Youga búcsúzik a játékoskeretből, az érkezők között pedig köszönhetjük Blaz Boskovic védekező középpályást, illetve a Tottenhamban nevelkedett ifjú Leon Myrtajt. A csapatkapitány Dzsudzsák Balázs egy évig még biztosan piros-fehérben futballozik.

A focisták háza táján valóságos hagyomány is született. A hazai mérkőzéseket megelőzően immár rendre elmaradhatatlan esemény a Nagyerdei Stadionban rendezett találkozók felvezető eseménye, a remek hangulatú, gasztronómiai és sportélményeket egyaránt tartogató Matchday Fesztivál.

A DVSC SCHAEFFLER a harmadik helyen zárta a bajnoki kiírást. Épp az a Győr emelhetne magasba a trófeát, amellyel a Magyar Kupa finálját is megvívta a Loki, valamint Szilágyi Zoltán tanítványai utolsó ideai hazai csatájukat is játszották. Noha a Bajnokok Ligájában bravúros cívisvárosi győzelem született a Rába-partiak ellen, a kupadöntőben és a bajnoki hajrában már a zöld-fehérek örülhettek. A cívisvárosi lányok Kozármislenyben zárták a szezont. A lányok magabiztos, 39-22-es diadallal tértek haza.

Többen is elbúcsúztak a klubtól. Távozik a jobbszélső Grosch Vivien, illetve átlövő pozícióból Océane Sercien-Ugolin. A csapat és a klub elbúcsúztatta ikonját is, a visszavonuló legendát, a zárócsatán 300. meccsén pályára lépő Hornyák Dórát. Ami a keret jövőjét illeti, fiatal akadémisták kapnak majd szerepet felnőtt mérkőzéseken, illetve Debrecenbe teszi át székhelyét a rutinos lengyel átlövő, Monika Kobylinska.

A Loki a parketten bajnoki bronzéremmel, valamint kupaezüsttel búcsúztatta az idényt. Noha még nem dőlt el a nemzetközi kérdés, az elmúlt évek gyakorlatához hasonlóan remélhetőleg ismét megmutatkozhat remek teljesítményével a csapat az európai porondon.

A kézilabdázók szezonjának országos krónikájához tartozik, hogy csaknem fél évszázados élvonalbeli szereplés után méltatlanul búcsúzott az első osztályból a jelentős anyagi és szervezési gondokkal küzdő, korábbi EHF Kupagyőztes Dunaújváros.

Barna Marci, fotó: DVSC

TENISZKE

LOTÓZÓ

SZERENCSEJÁTÉK ZRT.

PARTNER

MEGNYITOTTUNK!

NYITVA MINDEN NAP 09.00-22.00

TENISZKE BÜFÉ

DÓCZY JÓZSEF UTCA 9. (DEAC PÁLYA)

P

Ingyenes
parkolás

Kerékpár
tároló

WIFI

Étel/ital

Interaktív
eszközök

Állatbarát
hely

HOZZÁD A LEGKÖZELEBB!

f /TENISZKE

@TENISZKE

06-52-746-346

„Diákok voltunk, gyakoroltunk, miért ne rakjunk ki egy kamerát?”

Szabó Milán neve az utóbbi években összeforrt Magyarország legismertebb focis csatornájával, a Freestyle FC-vel. Beszélgetésünkben mesélni fog arról, hogy hogyan ismerkedett meg a foci világgal, a Freestyle FC YouTube-csatornáról, valamint a frissen megjelent úditójéről.

EÉ: – Az MLSZ adatbank szerint az első jegyzett mérkőzésed 2005-ben játszottad, és még a mai napig aktív vagy, nehezen tudod elengedni a futballt?

Szabó Milán: – Egyre inkább el tudom, főleg, mert a testem az már annyira nem engedi ezt nekem. Fáj mindenem mindenhol, mert pakolunk, fellépünk, mindent is csinálunk. De van egy tök jó közösség Száron, ahol focizom. A gyerekkori barátaim alkotják a csapatot, akikkel picit korunk óta együtt játszunk. Úgyhogy a sportot már el tudnám engedni, de a közösséget nehéz, mert szeretem őket.

EÉ: – A fociból hogy jött számodra a freestyle?

Sz.M: – Edzés után mindig kint maradtam a pályán, gyakoroltam dekázgatni, amikor az már jól ment, elkezdtem az alaptrükköket megtanulni. Aztán rátaláltam egy freestyle foci elnevezésű, 5-6 főből álló közösségre Magyarországon, ami igazából a mai Freestyle FC-nek az elődje, elmentem egy találkozóra, és onnantól kezdve már egyre kevesebb volt a foci, és egyre több a freestyle az életemben. Szerintem magyar viszonylatban a freestyle világában én benne voltam az első húszban.

EÉ: – 2006-ban alakult meg a Freestyle FC és nagyon sok helyen alapító tagként említene. Hogyan emlékszel vissza erre az időszakra?

Sz.M: – Igazából két szakaszra bontható a Freestyle FC/freestyle foci. Volt egy névváltoztatás is, mert meg szeretnénk volna meg-

különböztetni a sportot magától a csapattól. Hiszen nem mi vagyunk a freestyle foci, mi freestylerek vagyunk, akik egy csapatot alkotnak, innen jött a Freestyle FC. Én az eredeti csapatban nem voltam benne, és Lippi (Lipták Zoltán – csapatalapító), valamint Nabil (Hamza Nabil – Community leader) sem. Ahogy mentünk előre, Lippivel rájöttünk, hogy valahogy szeretnénk a freestyle focit egy picit közelebb juttatni az emberekhez, ugye itt jöttek a YouTube-videók, és ezért hivatkozunk rám alapító tagként, mert abban a pár emberben már benne voltam, akik ezt felvitték a social médiára, és amiből igazából kialakult később a Freestyle FC.

EÉ: – Már több mint 19 éve raktátok ki az első videókat. Az elején még csak versenyekből kivágott jelenetek voltak, majd elkezdődött a trickypedia sorozat, ahol trükköket tanítottatok a kamerán keresztül. Hogyan jött az ötlet?

Sz.M: – Alapvetően a freestyle focicsapatnak az a lényege, hogy összegyűjtse Magyarország legjobb freestylereit, és fellépésre járunk, egy közösséget alkotunk. Aztán ahogy Lippi és én megpróbáltuk a social médián keresztül közelebb vinni az emberekhez, láttuk azt, hogy erre van igény. Szerettem ezt az időszakot, mert akkor még nem kellett kiégetni az embereknek az agyát mindenféle rommá vágott videóval, hanem érdekes volt az, hogy te egy adag lassú tartalmat csinálsz. Ilyenek voltak a trickypedia videók. Sokan azt gondolják, hogy azért kezdtük el a videózást, hogy majd mennyire híresek meg gazdagok leszünk, de nekünk nem ez volt a célunk. Szerettük ezt csinálni, volt rá időnk, diákok voltunk, gyakoroltunk, miért ne rakjunk ki egy kamerát? Igazából érdekelt is az embereket, ez egy win-win szituáció volt.

EE: – Többször említették live-okban, hogy volt egy Ronaldo VS Messi videótok, ami igazából az első, labdarúgással foglalkozó tartalmatok volt, és ott kezdődött el igazából a felfelé ívelés. Hogyan jött ez a váltás?

Sz.M: – Ez volt az időszak, amikor rájöttünk arra, hogy ezt később életvitelszerűen is lehet csinálni, meg lehet élni abból, amit szeretünk. Ha picit váltunk a focis irányba, akkor a nézettségi és követési számok meg tudnak sokszorozódni. Nyilván a közönségnek sem feltétlenül tetszett annyira, hogy mi elvittük egy focistás vonalba, de nem feltétlenül érdekli az embereket, hogy te egy pincében, egy kertben vagy egy teraszon kerülgeted a labdát, és ezt nekünk is el kellett fogadni. Nehéz volt azonban összeegyeztetni, mert az alapítási dokumentumainkban is benne van, hogy gyakorolni kell rendszeresen. Ez az arány eleinte körülbelül 70% freestyle, 30% foci, most már szerintem ilyen 90%-10% a foci javára, de ezek a trendek, szóval ezeket követjük.

EE: – Ezután úgymond kitarultak a lehetőségek, volt szerencsések forgatni Ronaldinhoval, Will Smithszel, a magyar válogatott tagjaival és a DVSC csapatával is. Viszont Lippi nemrég tett ki egy videót arról, hogy 2020-ban majdnem megszűnt a csapat, te hogyan élted ezt meg?

Sz.M: – Ebben azért van egy kicsi túlzás, Lippi azért szeret nagyokat mondani, de nyilván van valóság alapja ennek a történetnek, mert egyedül maradt azzal a rengeteg munkával, ami egy ilyen csatorna fenntartásához kell. Azért itt sokat kell vágni, kimenni a pályára, posztolni folyamatosan, szövegeket írni, képeket lőni, stb. stb. Nem azt mondom, hogy teljesen egyedül maradt, de nekem volt egy olyan munkám a teqballnál, amely során az év 365 nap-

jából 200-at vagy az ország másik felén, vagy egy másik országban töltöttem. Máté (Hajagos Máté – kilencszeres magyar bajnok freestyler) pályakezdő volt, Bálintnak (Társci Bálint – a Freestyle Solution Kft. ügyvezetője) szintén egy olyan magas pozíciója volt, ami rengeteg odafigyelést, munkaidőt igényelt. Aztán az R-GOL beállt a csapat mögé, ami nyilván jól jött, és ez Lippinek adott egy óriás boostot, nekünk pedig arra adott okot, hogy komolyabban vegyük a csapatot, mert láttuk azt, hogy van ebben potenciál. Nem volt könnyű időszak, az biztos, de szerintem minden vállalkozás, minden csapat életében vannak ilyen helyzetek.

EE: – Dolgoztál a DVSC-nél mint socialmedia-munkatárs, fotós, viszont megszakadt ez a kapcsolat. De említetted egy live-ban, hogy remélhetőleg folytatódni fog. Hol tart most ez a folyamat?

Sz.M: – Szerettem ezt az időszakot, a játékosokkal jó viszonyt ápolok azóta is. Dzsudzsákkal, Szécsivel és Szűccsel a mai napig szoktam beszélgetni, mindenki negatívan fogadta, hogy ez az együttműködés a véget ért. Továbbra is nyitott vagyok, viszont egy ilyen se veled, se nélküled kapcsolattá alakult ez az egész. Túl vagyunk már 5-6 meetingen, de sajnos valahogy nem akar újra összejönni, legalábbis most úgy látom. A jövőben is szurkolni fogok a csapatnak, és követem az eredményeiket.

EE: – Most egy újabb mérföldkőhöz értetek, hiszen kijött az új üdítőtők az NBER-rel, mit lehet erről tudni?

Sz.M: – Igazából egy busz hátsó ülésén alakult ki ez az ötlet. Beszélgettünk arról, hogy milyen termékkel lehetne előrukkolni, aztán Norbi, az egyik vágónk hozta fel az üdítő ötletet. Nessajon keresztül bejöttek a képbe Zsoze atyáék, ők szerettek volna valakit, aki becsatlakozik az üdítőmárkájukba, nekünk meg jól jött, hogy már tapasztaltak. Rengeteg íz- és grafikai ötlettel segítettek minket, elég hosszú kreatív folyamat volt, amiben nagyon elfáradtunk. A végeredmény pedig teljesen minket tükröz. Nyilván nekik van egy keretrendszerük, amibe nekünk illeszkedni kell, de szabad kezű kaptunk a legtöbb döntésben.

Varga Dávid, fotó: Freestyle FC

FORUM
DEBRECEN

www.forumdebrecen.hu

FORUM
DEBRECEN
AJÁNDÉKKÁRTYA

FÓRUM AJÁNDÉK KÁRTYA

STÍLUSOS MEGLEPETÉS
MINDEN ALKALOMRA.

CAMPUS BOWLING BÁR

BOWLING, DARTS, CSOCSÓ

Felújított bútorzat, új cipők, minőségi, széles italválaszték.

Céges rendezvények, szakestek, születési bulik tökéletes helyszíne!

Ha fényképes UniPass kártyáddal vásárolsz a pultban 30% kedvezményt kapsz. Az akció minden héten hétfőtől csütörtökig tart.

06-52-529-111

Debrecen, Kassai út 26.

